

SLOVENSKI NAROD

Iznaj vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznika. — Inzerati do 30 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati po vrsti Din 4. — Popust po dogovoru. Inzeratni davki posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.- za inostranstvo Din 25.- Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Kmetijeva ulica 66. &
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR: Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. 6. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Ostavka Giralove vlade:

Caballero na čelu nove madridske vlade

V novi španski vladi so prvič zastopani tudi komunisti z dvema ministroma

Madrid, 4. septembra. AA. Giralova vlada je včeraj podala ostavko. Novo vlado je sestavil socialist Largo Caballero. Sestavljena je takole:

ministrski predsednik in minister za vojsko: Largo Caballero, (socialist), zunanje zadeve: Julio Alvarez del Vajo, (socialist), mornarica in letalstvo: Indalesio Prieto, (socialist), notranje zadeve: Angel Calarsa, (socialist), finance: Juan Degrin, (socialist), prosveta: Jezu Fernandez, (komunist), trgovina in industrija: Anastasio de Garcia,

gradnje: Avuire, (baskijski nacionalist), pravosodje: Mariano Funez, (republikanski levicar), kmetijstvo: Luisur Uribe, (komunist), promet: Benardo Simer de los Rios, (republikanska unija), delo: Juan Tomas y Pier, (katalonski levicar), brez portfelja: Giral, dosedanji min. predsednik.

Zarota proti vladi

Madrid, 5. septembra. o. Policija je odkrila veliko zaroto proti madridski vladi. V Madridu so aretirali 200 ljudi, med njimi tudi nekaj inozemcev. Zarotniki so imeli več skritih radio-postaj in so izdajali upornikom vse vojaške tajnosti madridske vlade. Zarotniki so bili po večini zmerni desničarji, ki so se zarotili proti vladi očividno iz bojznih pred posledicami morebitne levčarske zmage.

Grozni prizori ob padcu Iruña

London, 5. septembra. v. Exchange Telegraph objavila naslednje podrobnosti o grozovitostih pri včerajšnjem zavzetju Iruña po upornikih.

Branič so se že pripravljali, da bi se umaknili iz mesta, ko so čete generala Molle nepričakovano prodirle iz smeri San Marcia. Prvi oddelki upornikov so vdrl v mesto, preden so mogli braničev zavzeti obrambne postojanke. Ogenj so otvorili tak, ki upornikov ter popolnoma uničil prve barikade. Nato so pričeli streljati iz strojnice. Drugi oddelki je napadel mesto od reke Bidassoa. Na kraju, kjer vodi mednarodni most na francosko ozemlje, so bile obmejne francoske straže podvojene, da sprejmejo begunce. Čete ljudske fronte so zanele na raznih krajih mesta požare in je vse mesto v plamenih. Dopolnilno so se okoli Baesoo de Colon vršili še luči pouljnih boji. Čete ljudske fronte so hotele vzdržati do zadnjega moža, vendar pa je gotovo, da ni niti eden izmed njih ostal živ. Na mednarodnem mostu so se pri prihodu upornikov čet v mesto odigravali strašni prizori. Prebivalstvo, ki je še ostalo v mestu in ki se še ni moglo rešiti na francosko ozemlje, je še v zadnjem trenutku skušalo priti na varno. Naval beguncem je bil tolik, da je že pri prihodu na most del beguncem padel v reko, da ter utonil. Obenem so čete upornikov od leve in desne streljale v množico. Predvsem so bile tu pobite ženske in otroci. Z zavzetjem Iruña se bo položaj najbrj spremenil v korist upornikov. Tudi San Sebastian se ne bo mogel več držati. Zmagovalci v Iruña so takoj nadaljevali svoj pohod proti San Sebastianu. Po dosegljih vesteh se opaža v San Sebastianu že pomanjkanje municije.

Nedolžne žrtve v Burgosu

Hendaye, 5. septembra. v. Vladna letala so zadnje dni večkrat letela nad Burgosom ter metala bombe. Ena bomba je padla na mrtvašnico bolnišnice Rdečega križa ter ubila dve ženski in dva otroke, ki so molili pred krmami vojakov. Druga bomba je padla v operacijsko sobo bolnišnice, ne da bi napravila večje škode.

Nečak predsednika Azane ustreljen

Pariz, 5. septembra. o. Agencija Radio je prejela iz Barcelone vest, da je v bojih pri Cordobi nečak predsednika španske republike Gregorio Azana padel v roke upornikom ki so ga nemudoma ustrelili.

Justifikacija oficirjev v Barceloni

Barcelona, 5. septembra. AA. Včeraj so 6.30 ustreli na poljani Bota pri Barceloni topniškega polkovnika Quintillea ter topniška kapitana Torresa in Ferdinanda Dasya, ki jih je naglo sodišče obsodilo na smrt.

Francoski zdravniki v Barceloni

Perpignan, 5. septembra. g. Deset zdravnikov iz južne Francije je včeraj v avtomobilih odpotovalo v Barcelono, da se pridružijo sanitetnim formacijam katalonske vladne milice. V Kataloniji so zadnje dni ugotovili več primerov legarja.

Naše ladje ne pristajajo več v Španiji

Split, 5. septembra. o. iz Španije se je vrnil jugoslovenski parnik »Sava«, last druž.

Novo čiščenje v Nemčiji

Iz narodne socialistične stranke bo odstranjenih še pred nürnberškim kongresom 200.000 članov

Berlin, 5. septembra. o. V torek se prične v Nürnbergu kongres narodne socialistične stranke, ki bo trajal ves teden. Kakor poročajo listi, pride na ta kongres izredno veliko število delegatov iz vse države, ki bodo imeli na razpolago 200 posebnih vlakov. Splošno zatrjujejo, da bodo na kongresu razpravljali tudi o zelo važnih zunanjih političnih vprašanjih. Na kongres so bili povabljeni tudi razni diplomatski zastopniki. Zatrjujejo, da bodo sedaj prvič povabljeni tudi poslaniki Jugoslavije, Rumunije in Češkoslovaške. Ne pa diplomatski zastopniki Francije, Anglije, Rusije in Zedinjenih držav.

London, 5. septembra. b. Tukajšnji »Daily Mirror« poroča iz Berlina, da prevladuje tam vtis, da bo Hitler še pred

be »Oceania«. Priplul je v španske vode že prve dni državljanske vojne. V nekaterih španskih lukah bi moral izkrcati večje količine blaga, ker pa mu je bilo to nemogoče, je odplul na Kanarske otoke, odkoder se je pred dnevi vrnil v Španijo in se ustavil v lukah Alicantu, Valenci in Barceloni. Tu mu je uspelo izkrcati ves tovor za te luke. Včeraj se je vrnil v Dubrovnik, odkoder je takoj krenil dalje proti Sušaku. Kapitan je izjavil, da v španskih lukah noben naš parnik ne izkrčuje več nikakega blaga in se naše trgovske ladje tam sedaj sploh več ne ustavljajo.

nürnberškim strankinim kongresom izvedel novo čiščenje v svoji stranki. Računajo, da bo izpadlo iz nje okoli 200.000 oseb.

Vključitev napadalnih oddelkov v nemško armado

Berlin, 5. septembra. b. Tu se širijo govorice, da bo Hitler na kongresu nacionalno-socialistične stranke v Nürnbergu dekretiral vključitev vseh strankin napadalnih oddelkov (SS) kot domobranskih čet v redno armado. Baje se je odločil za ta korak na prigovarjanje vojnega ministra Blomberga in generalnega štaba, vendar pa domnevajo, da si bo Hitler še nadalje pridržal vrhovno oblast nad temi oddelki.

Nemčija zahteva kolonije

Izjave generala Eppa o vrnitvi nekdanjih nemških kolonij

Berlin, 5. septembra. b. Nemško časopisje se znova peča z nemškimi kolonijalnimi zahtevami. Posebno pozornost je zbudil članek predsednika državne kolonijalne zveze generala v. Eppa v »Europäische Revue«, ki ga posnemajo tudi drugi listi in v katerem precizira nemške kolonijalne zahteve. Nemčija zahteva, pravi avtor, samo svoje bivše kolonije in ji niti na misel ne prihaja, da bi zahtevala tudi ozemlja, ki ji pred vojno niso pripadala. kakor so pisali nekateri tuji listi. General Epp utemeljuje nemško zahtevo po vrnitvi kolonij tudi s pravnega stališča.

navaja pa tudi vse druge momente, ki danes silijo v Nemčijo, da pride čimprej do svojih nekdanjih kolonijalnih posesti. Predlog bivšega angleškega zunanjega ministra siru Samuela Hoarea za sklicanje svetovne kolonijalne konference se Eppu ne zdi sprejemljiv. V tukajšnjih diplomat-skih krogih računajo, da bo Nemčija v kratkem poglobila svojo propagando za povratek kolonij. Med tem se doznava, da se bodo med 16. in 19. oktobrom vršile kolonijalne manifestacije v Breslavi ob priliki nekakšne splošne rajhovske kolonijalne konference.

Pogajanja nemškega episkopata s Hitlerjem

Akeija za skupno borbo proti boljševizmu

Berlin, 5. septembra. b. O pastirskem listu katoliških škofov, izdanem na nedavnem zborovanju v Fuldis, se zdi, da je dosegel svoj namen, ker se iz dobro informiranih krogov doznava, da so na državni in cerkveni strani zaključene že vse pravice za nadaljevanje pogajanj med katoliškim episkopatom in odgovornimi držav-nimi faktorji. Katoliški episkopat je že na svojem zborovanju v Fuldis izbral iz svoje srede komisijo, ki ima pooblastilo, da se pogaja s Hitlerjevimi zastopniki. Episkopat je izbranim delegatom še posebej priporočil, naj storo vse, da se odstranijo

vse ovire za tesno in pristržno sodelovanje med cerkvijo in državo proti skupnemu sovražniku-komunizmu in boljševizmu. Člani te komisije so: nadškof breslavski kardinal Bertram, monakovski nadškof kardinal Faulhaber, kölnski nadškof kardinal Schulte, berlinski škof grof v. Breising in münsterski škof grof Galen. Zanimivo je, da v tej komisiji nista več zastopana pruski državni svetnik in škof Osnabrücku Berning ter nadškof v Freiburgu dr. Gröber, ki sta se doslej zelo izpostavila za varstvo cerkvenih interesov nasproti državi.

Preprečen atentat na Roosevelta

London, 5. septembra. o. »New York Daily News« poroča, da je policija odkrila anarhistično zaroto proti prezidentu Rooseveltu. Aretirali so 80 let starega anarhista Josipa Kühnla. Njega iz Češkoslovaške. Pri preiskavi v njegovem domu so našli več bomb in tudi večjo količino dinamita. Kühnel je priznal, da je nameraval izvršiti atentat na predsednika Zedinjenih držav, ki po njegovem mnenju slab vlada.

Zasedaj ga je policija obsodila na 30 dni zapora, njegov branitelj pa je pri državnem sodišču zahteval, naj ga pregledajo zdravniki, ker baje ni povsem normalen.

Priprave za nedeljsko vojaško parado v Beogradu

Beograd, 5. sep'tembra. p. Na Banjici se je vršila včeraj poslednja generalna vaja vojaštva za veliko revijo čet, ki bo jutri na rojstni dan našega mladega kralja. Pred revijo čet je komandant mesta general Tomić podal raport vojnomu ministru generalu Mariću, nakar so mimo ministra defilirale vse čete beograjskih garnizij. Stanje in razpoloženje vojaštva je bilo odlično.

Vojaške tekme v Beogradu

Beograd, 5. septembra. p. Danes ob 15.15 bodo prišli v Beograd sportni reprezentanti rumunske in češkoslovaške vojske. ki bodo sodelovali na tukajšnjih tekmah vojakov Male antante v dveh sportnih panogah.

Najprisrčnejši državni praznik

Ljubljana, 5. septembra.

Pri nas državni prazniki niso zgolj simboli, da bi se v njih manifestirala le slavna preteklost naroda in budilo zaupanje v prihodnost; to niso le državni, temveč tudi narodni prazniki. Na naš kraljevski dom gleda ljudstvo z iskrenim spoštovanjem, ker čuti, da je njegov, da imamo v pravem pomenu besede svojega, narodnega kralja. V Avstriji je bil monarh Slovincem nekaj tujega, kar nima prave zveze z resničnostjo in življenjem. Med ljudstvom in vladarjem je bila neprehodna meja, ki je nista mogla nikdar premakniti pravo spoštovanje in ljubezen. Ko je pa bila ustvarjena naša država — in ustvarjena ni bila sama od sebe, rodila se je iz trpljenja in žrtve naroda — so nam postali državni prazniki dnevi zmage nad črno preteklostjo, ko narod daje tudi na zunaj izraz svojemu čustvu. Najprisrčnejši med temi dnevi je pa nedvomno rojstni dan našega mladega kralja.

Naše ljudstvo goji do svojega kralja še posebno pristržno čustveno odnose. Ob tragični smrti kralja Zedinitelja je narod še tem bolj vzljubil mladega kralja ter prenesel nanj vso ljubezen, ki jo je gojil do njegovega velikega očeta. V mladem kralju ljudstvo ni gledalo samo naslednika priljubljenega vladarja, temveč tudi dediča njegovih vrlin, vrednega člana junaške vladarske rodbine, ki je z njo najtesneje zvezana usoda ter zgodovina Jugoslavije. In kakor da v njem gleda-

mo posebjeno mladostno, vedro silo naše mlade države, nam je mladi vladar simbol velike vere v bodočnost, v lepše dni, nam je simbol zaupanja, ne le upanja.

Naša država je preživela v teh kratkih letih že dovolj viharjev, da med nami ni več naivnih ter slepih optimistov. Zato se tudi dobro zavedamo, da zdaj ne preživljamo najmirnejših dni, da bi se lahko udajali idiličnim sanjam in poslanjenim besedam: Tudi ob največjih praznikih ne pozabljamo na stvarnost in baš tedaj se je moramo zavedati čim jasneje. Kljub temu nam vznemirjena Evropa s sencami velikih dogodkov, ki padajo tudi do nas, ne more kaliti pristrčnega, prazničnega veselja ob kraljevem rojstnem dnevu. Verujemo dovolj sami v sebe in to vero najlepše izraža baš praznik kraljevega rojstnega dne. Letos bodo posebno slovesno proslavile kraljev rojstni dan sokolske množice, da izpriča mladostno silo svoje ideje in nacionalne misli. Te spontane manifestacije dandanes nedvomno niso brez pomena, ter so najznačilnejše za naš čas,

Vsem onim, ki bodo slavili kraljev rojstni dan iskreno ter pristržno, ni treba še iskati za to priliko donečih, praznih besed. Vsebinsa misli tega praznika je: Država, kralj. Naša država, naš kralj. In ob tej misli besede prihajajo iz srca:

Zivel kralj Peter II!

Nastopna avdiencia novega brazilskega poslanika

Brdo, 5. septembra. AA. Včeraj je Nj. Vis knez namestnik Pavle sprejel v svečano avdienco brazilskega poslanika na našem dvoru dr. Jeula Donascimenta zaradi predaje akreditivnih pism. Avdienci je prisostvoval predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović. Pri sprejemu v gradcu Brdu pri Kranju so brazilskemu poslaniku izkazali običajne časti.

Poljski nogometaši v Beogradu

Beograd, 5. septembra. AA. Včeraj je ministar za telesno vzgojo prebivalstva dr. Josipa Rogića obiskal poljski poslanik na našem dvoru Roman Dembiński v spremstvu

voditelja poljske nogometne reprezentance, ki bo jutri igrala z jugoslovensko reprezentanco. Pri tej priložnosti je svetnik poljskega poslanstva g. Viktor Pol povabil ministra g. Josipa Rogića in vse šefe ministrstva na čaj v poljskem poslanstvu. drevi ob 17.

Borzna poročila.

INOZEMSKÉ BORZE

Curih, 5. septembra. Beograd 7, Pariz 20.19375, London 15.4525, New York 306.75, Bruselj 51.8250, Milan 24.1250, Amsterdam 206.20, Berlin 123.3750, Dunaj 56.85, Praga 12.67, Varšava 57.70, Bukarešta 2.50.

Kupuj domače blago!

Francoske čestitke našemu kralju

Toplo pisan članek k rojstnemu dnevu kralja Petra II. v pariškem „Jouru“

PARIZ, 5. septembra. A. A. Včerajšnji »Jour« priobčuje na uvodnem mestu članek o Nj. Vel. kralju Petru II. Poleg članka je objavljena slika Nj. Vel. kralja na Bledu. Pisce pravi: V nedeljo 6. septembra stopi kralj Peter II. v 14. leto svojega življenja in prestopi iz otroških v deška leta. Njegov prestol, ki sta mu kraljev ded in oče vrnili sijaj, s katerim je svetil v 14. stoletju prestol carja Dušana Siinega, najmočnejšega vladarja na Balkanu, postaja čedalje pomembnejši. Pisce članka pravi dalje, da je Nj. Vel. kralj vtelesenje moči in razvojnih sil mlade jugoslovanske države, nakar nadaljuje:

Krščen z vodo iz vseh velikih rek Jugoslavije, je kralj Peter II. pravo vtelesenje vseh zdravil in prirodnih sil svoje države. Razvija se s hitrostjo in lepoto prav tako, kakor se preraja njegova prestolnica, ki se dviga na izlivu Save v Dunav.

Z upravnim ponižnim udanostjo, ki odklanja glasne manifestacije, skrbi vsa Jugoslavija s kraljico Marijo in knezom namestnikom Pavlom za šolsko vzgojo mladega kralja. Vsi so srečni, da se v mlademu kralju kažejo vse najlepše vrline in lastnosti njegovega slavnega očeta.

Vzgojitelj, ob najnežnejši in najskrbnejši materi, kar si jih moremo misliti, ob materi, ki je po tragičnem dogodku, za njo še hujšem udarcu kakor za samo državo posvetila vse svoje kraljevske dolžnosti kar moči vestno vzgoji svojih otrok, in pa visoko izobraženi knez namestnik, ki je po tragičnem dogodku izjavil, da odsele ne bo imel več zasebnega življenja, vsi skrbje za vzgojo in izobrazbo najmlajšega vladarja Evrope.

Kralj Aleksander je svoj čas izrecno izjavil: Peter se bo šolal kakor drugi njegovi šolski vrstniki. Zanj ne bodo veljale nobene izjeme zato, ker je prestolonaslednik. Naj se od ostalih šolskih otrok v ničemer ne razlikuje.

Mladi kralj se uči po učnih načrtih, ki veljajo za jugoslovanske gimnazije. Pri tem pa je treba naglasiti, da obvlada kralj Peter II. že sedaj francosčino, angleščino, nemščino in ruščino. Vrh tega se uči tudi vseh tistih tvarin, ki jih bo moral znati čez pet

let, ko postane po ustavi polnoleten.

Naslednji odstavek članka govori o mlademu kralju kot starešini jugoslovanskega sokolstva. Nato poudarja člankar veliko ljubezen mladega kralja do sporta zlasti do smučanja, tenisa, plavanja in veslanja. Odveč je tudi poudariti, da je sin kralja-jovaka tudi izvrsten jahač. Nato nadaljuje: Nešteto anekdot krože po državi, ki na ljubezniv način prikazujejo skromnost in dobrotu mladega jugoslovanskega vladarja. Zanimivo je, da je Nj. Vel. kralj Peter II. že pogosto presenetil svoje vzgojitelje z globokimi misli in vprašanji.

Predavanja, pravi pisec dalje, trajajo štiri ure dnevno. Pouk se vrši v posebnih učilnicah v paviljonu v parku na Dedinju. Ure odihajo so posvečene igri s tovariši. Zvečer poslušajo vladar pogosto radio in prisotnost kinematografskih predstav na dvoru.

Po plemeniti in pieteti polni želji kraljice Marije stanuje kralj Peter II. na Dedinju v prostorih, iz katerih je prerano odšel njegov oče. Tako naleti kralj na blagi in pri tem odločni in resni pogled svojega vzvišenega očeta. Popoldne so v kraljevi delovni sobi Lafontaineove basni poleg Dickens in Stewensona na isti mizi, na kateri so se nekoč kopile listine ministrov in važna diplomatska poročila.

Pisce članka poroča o letošnjih počitnicah Nj. Vel. v Miloceru in opozarja v tej zvezi tudi na izreden vtis, ki ga je sinji Jadran napravil na angleškega kralja.

Članek se zaključuje z besedami: Čeprav se zdaj najmlajši vladar Evrope uči, da se seznanji z vsemi potrebnimi vprašanji in z vsem življenjem svojega naroda, pa že sedaj razmišlja v prostih urah, v pričakovanju o dnevu, ko bo prevzel osebo in svoje roke zaščiti svojih državljanov, ki mu izkazujejo globoko ljubezen.

Francija kot zvesta prijateljica kraljevine Jugoslavije, s katero je družijo tolikšni skupni spomini, skupna trpljenja in tolikšna skupna slava, pošilja mlademu kralju Petru II. svoje najpriščiše čestitke. V njem vidi zbrane vse tiste plemenite vrline, ki po Labrieru krasi znamenite kralje: njihov duh, srce, nastop in temperament.

DANES OTVORITEV NOVE SEZONE!

OTVARJA JO BOŠANSKA **Greta Garbo**

ANA KARENINA

S SVOJIM NAJNOVEJŠIM IN NAJLEPŠIM FILMOM PO NESMETNEM ROMANU L. N. TOLSTEGA

Njen partner FREDERIC MARCEL. Vred ogromnega zanimanja priporočamo cenj. občinstvu nabavo vstopnic v predprodaji!

PREDSTAVE danes ob 16., 19.15 in 21.15, jutri, v nedeljo, ob 15., 17., 19. in 21.15.

Tel. 22-21 KINO UNION Tel. 22-21

podjetji. Po tej pogodbi so se povišale mezde od 1 do 1.50 Din na uro pri 9-urnem delavniku.

Vodovodni instalaterji se bodo pogajali v sredo. V Ljubljani je 11 podjetij.

Tudi pogajanja za sklenitev kolektivne

pogodbe med ljubljanskimi mizarji in podjetji bodo v sredo popoldne v Delavski zbornici. Podjetja so izvolila svoje zastopstvo iz 6 članov za pogajanja ter ga pooblastila, da podpiše kolektivno pogodbo.

lesno vzgojo dr. Rogiča. Pokalne tekme se prične oba dneva ob 15. na klubovem igrišču na Glincah ob sodelovanju klubov Ljubljana, Slovan, Hermes in Reka. Na praznik bosta igrala najprej premaganca prvega dne, potem pa zmagovalca, Agilnemu klubu k jubileju iskreno čestitamo z željo, da bi bilo njegovo delovanje tudi v bodoče tako uspešno kakor je bilo v prvih desetih letih.

Sokolstvo

Mogočna sokolska manifestacija v šiški

Javni nastop Sokola Ljubljana-Moste

Ljubljana, 5. septembra. Kot zadnja prireditve sokolskega tedna Sokola Ljubljana-Siška je bila središča v šiški mogočna sokolska manifestacija, ki je znova pokazala moč in žilavost šiškega Sokola, drugega najstarejšega Sokola v Ljubljani. Zavedni šikarji, in teh ni bilo malo, so že sredi okrasili svoje hiše z zastavami in razsvetlili okna, koder se je pomikala sokolska baklada, Šiška je pokazala, da je jugoslovanska in sokolska in bo tako tudi ostala.

Uprava društva je sklenila prirediti v zahvalo kumici s. Miri Lajovčevi in kumu br. Mirku Stepiću podoknico za veliko naklonjenost in pozornost šišskemu Sokolu, ki sta mu podarila nov sokolski prapor. Na letnem telovadišču se je zbrala ob 20. šišenska sokolska družina — nad 600 oseb — ki je v impozantni povorki manifestirala za sokolsko idejo po šišenskih ulicah.

Ob pol 21. je krenila sokolska povorka z godbo Sokola I Tabor ter mnogostevilnimi baklami in lampijanci najprej pred stanovanjem kumice sestre Mire Lajovčeve v Kamniški ulici, kjer se je med tem zbrala velika množica občinstva. Deputacija društva pod vodstvom staroste br. Dolinka je odšla k kumici ter ji izrekla iskreno zahvalo, da je poklonila društvu prapor in prevzela kumstvo prapora. Med tem pa je godba zaigrala tri komade, pevci šišenske Čitalnice pa so zapeli Volaričev »Večera« med burnimi ovacijami občinstva. Končno so vsi zapeli še »Pesem sokolskih legij«, nakar je krenila povorka, mestoma zelo toplo pozdravljena in obsuta s cvetjem po glavnih ulicah pred stanovanjem kuma br. Mirka Stepića, kjer se je zbrala tisočglava množica. Tudi br. Stepiću je društvena deputacija izrekla zahvalo za podarjeni prapor in kumstvo, godba je zaigrala potpuri čeških pesmic, čitalniški pevci pa so zapeli ubrano Bučarjevo »Tam kjer pisana so polja«. Br. kumu so priredili manifestanti navdušene ovacije, potem pa je odšla povorka po Celovski cesti na letno telovadišče, kjer je bil razhod.

Jutri na glavni slovesni praznik bo ob 11. razvite novega prapora, nato povorka po Šiški, popoldne ob 16. pa javna telovadba z narodno veselico. Opozarjamo na to pomembno sokolsko slavo vse sokolsko šlanstvo in cenjeno občinstvo ter ga vabimo k prav obilni udeležbi. V nedeljo vse, kar sokolsko čuti, v goste k marljivemu šišskemu Sokolu. Zdravo!

Sokoljski teden v Šiški. Danes v soboto 5. t. m. se udeležimo baklade in obhoda po mestu, ki ju priredi sokolska župa Ljubljana v počastitev rojstnega dneva staroste SSSKJ, Nj. Vel. kralja. Zbirališče za pripadnike društva bo ob pol 20. na sokolskem telovadišču v Šiški. Ob 20. odkorakamo skupno na telovadišče Ljubljanskega Sokola v Tivolju. Sokolski pripadniki v krojih. Kdor nima kroja, pride v civilu z znakom. V nedeljo 6. t. m. ob 6. zjutraj budnica po Šiški. Ob 11. razvite prapora. Po razvitu krene s telovadišča po šišenskih ulicah slovesni sprevod, ki se bo pomikal po nastopnih ulicah: Drenikovi, Podlimbarskega, Kettejevi, Podjurski, Čemetovi, Aljaževi, Celovski cesti, Frankopanski, Medvedovi, Jernejevi, Kavskovi, Gasilski, Knezovi, Drenikovi pred Sokolski dom, kjer bo razhod. Popoldne ob 15. do 16. na telovadišču koncert godbe Sokola I. Ob 16. javni telovadni nastop, ki bo obsegal: pozdrav državnim zastavi, razdelitev diplom tekmovalcem in tekmovalkam iz meddruštvenih tekem, razne proste vaje članov, članic, naraščaja in dece, telovadne skladbe in orodno telovadbo. Društvo je izdalo v spomin na razvite prapora prav lepe spominske znake, ki se bodo prodajali v nedeljo po 3 Din za kos. Pohitite v nedeljo v Šiško in obiščite naše prireditve!

vdarjati. Otroka so pokopali. Kroparjevi pa je blato, ki ji je zaslilo v pljuča in želodec povzročilo hude komplikacije, tako da se nahaja v življenjski nevarnosti. Zakaj je Kroparjeva, ki še niti 30 let ni stara, napravila tak nerazumljiv korak, ni znano.

SPORT

10 let dela SK Reke

Vič, 5. septembra. Naš marljiv SK Reka praznuje 10letnico svojega uspešnega dela. Znani sportnik Ivo Hartman je sprožil jeseni leta 1926 misel ustanoviti sportni klub za takratno občino Vič. Klub pod imenom SK Reka je bil ustanovljen decembra 1926 in za predsednika je bil izvoljen g. Ivo Hartman, ki praznuje obenem tudi 10letnico svojega sportnega dela. Prvo leto je imel klub samo 25 članov, zdaj jih ima pa že nad 200. Prvi predsednik nogometne sekcije je bil Ivan Besenčar. Ker klub ni imel svojega lastnega igrišča mu ga je dala brezplačno na razpolago SK Ilirija. Klub bi bil prišel v prvi razred že prva leta, pa je LNP vedno našel propozicije za prvenstvena tekmovanja. SK Reka je vedno častno zastopal svoje barve in leta 1934 si je priporil ob 20letnici Slovana pokal bana dr. Marušića, na mladinskih tekmah pokal SK Primorja, pokal SK Reke ob otvoritvi lastnega igrišča, na brzoturnirju SK Mladike pokal mestnega župana dr. Adlešiča in pokal na proslavi SK Jadrana. Juniorsko se se pa priporili pokal na tekmovanjih SK Mladike.

Važen dogodek v obetuju Reke je bila otvoritev lastnega igrišča 3. septembra 1934 za katerega ima največ zaslug sedanji predsednik Rudolf Zalokar. Najstarejši igralec kluba je Ane Loborec. Poleg nogometne ima klub še zimsko-sportno, table tenis in lahkotletsko sekcijo. Svoj jubilej praznuje jutri in na praznik z nogometnim turnirjem nad nekvalitetnim ministrom za te-

Ljubljana na rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II.

Vsa društva, ki hočejo sodelovati v slavnostnem sprevodu, morajo biti ob 10. že pripravljena za nastop

Ker se je iz samostojne sokolske prireditve s sodelovanjem narodnih društev in najširše javnosti spremenila ta prireditev v vsenarodno svečanost, je ljubljanska sokolska župa prisiljena obvestiti vsa sokolska društva, vsa narodna društva in vse prijatelje Sokolstva, ki hočejo pri nedeljski svečanosti aktivno sodelovati, da je morala spremeniti spored nedeljske prireditve v toliko, da je podaljšala čas zbiranja v Vegovi ulici od 9.30 do 10. dop. na dvorišču realke. Ob 10. je torej že konec ne šele začetek zbiranja. Ob 10. uri bodo vsi oddelki že začeli korakati na Kongresni trg. Kdor torej ne bo do 10. na zbirališču, pod nobenim pogojem ne bo mogel sodelovati pri stiku na Kongresnem trgu in ne pri povorki, ker reditelji in policija po 10. uri ne bodo pustili prestopiti Kongresnega trga, ter bodo tudi vsi dohodli na Kongresni trg ob tem času zaprti. Reditelji bodo najstrožje pazili na to, da v času, ko bo povorka šla po mestnih ulicah, ne bo mogel nikdo vstopiti. Vsa prireditve se izvršijo v vsakem vremenu. Slavnostni sprevod bo vršil v naslednjem vrstnem redu:

Spored povorke

1. Trije sokolski konjeniki, 2. sokolski koleksarji, 3. aktivni oficirji, 4. rezervni oficirji, zveza jugoslov. vojnih dobrovoljcev, Sokoli v krojih (načelnštvo in moški tehnični odbor, tekači, godba Sokola I, župni

prapor, župna uprava, društveni praporji, člani v krojih, naraščajski prapor, moški naraščaj, dečki prapor, moška deca, žensko načelnštvo in tehnični odbor, članice, ženski naraščaj, ženska deca), 5. godba društva nižjih poštinih uslužbenecv, 6. združene četnikov, 7. Narodna odbrana v krojih, 8. ljubljanska gasilska župa, 9. Jadranska Straža, 10. narodne noše, 11. Kolo jugoslovanskih sester in ostala ženska društva, 12. Narodna odbrana v civilu, 13. Zveza kulturnih društev, 14. Hubadova pevka župa, 15. Branibor, 16. JNAK Edinstvo in ostala akademska društva, 17. »Soča« 18. »Tabor« in ostala emigrantska društva s prapori, 19. Združene jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev, 20. Narodna strokovna zveza in ostale strokovne organizacije, 21. godba »Vič«-Glinca, 22. Sokolstvo v civilu (člani, moški naraščaj, članice, ženski naraščaj, reditelji), 23. sokolska konjenica, 24. oddelek osebnih in tovarnih avtomobilov.

Ker zahteva prireditve v tako velikem slogu čut odgovornosti vsakega posameznika, pozivamo vse sokolske pripadnike, narodna društva in prijatelje Sokolstva, da z dosledno točnostjo dvignejo prireditev na višino, ki bo primerna visokemu slavljenju, narodno zavedni Ljubljani in dostojanstvu sokolstva.

Zdravo!

Sokolska župa Ljubljana.

Tramvaj dopoldne ni vozil

Stavka uslužbenecv M. Z. D. — Popoldne bo tramvaj najbrž že vozil

Ljubljana, 5. septembra. Davi so se ljudje zamen zbirali na postajališčih cestne železnice ter čakali na tramvaj. Zjutraj nihče ni vedel, da tramvaj ne vozi in ljudje so čakali povsod dolgo, preden so zvedeli, da je ustavljen promet na vsej cestni železnici. Te dni je imela cestna železnica zelo živahen promet, pač predvsem zaradi veličanja in ker je mesto zopet oživilo, kakor vedno v začetku septembra, ko se začne jesenska sezona in šolsko leto.

Snoči ob 22. so zborovali uslužbenec cestne železnice v veliki dvorani Delavske zbornice, zborovanja so se udeležili najbrž vsi do zadnjega. Vseh je 182. Uslužbenec so organizirani skoraj sto procentno v Strokovnem društvu uslužbenecv cestne železnice. 1. julija je stopila v veljavo nova pragmatika za uslužbenec cestne železnice. Z njo uslužbenec niso povsem zadovoljni, zlasti kar se tiče delovnega časa. Nova pragmatika določa sicer 8-urni delovni čas, toda dovoljenih je 10 nadur na mesec, ki jih mora uslužbenec delati zastonj. Tej določbi so se uslužbenec ves čas upirali in pogajanja za čisti 8-urnik so se vlekla tri mesece. Inspekcija dela je sklicala za 28. avgusta skupna pogajanja obeh strank, toda podjetje se jih ni udeležilo ter razprave sploh ni bilo. Uslužbenec so naredili letos do 1. septembra 1936 nadur. Trde, da bi podjetje ne bilo mnogo obremenjeno, če bi te nadure plačevali in sicer bi plačalo po 1850 Din na mesec več, vendar ni hotelo ustreči uslužbenec. Na zborovanju

snoči so cestni železničarji soglasno ugotovili:

V zadnjih letih so bili cestni železničarji neprestano prizadeti z novimi redukcijami, in sicer leta 1933. so žrtvovali za sanacijo družbe od 5 do 15% svojih mezd. Družba je ukinila 1% premijo od prodanih vozniških listkov. Namestu redne dobave oblek jih prejemale uslužbenec le po potrebi. 1. julija t. l. je družba reducirala rodbinske določke za 33%, ko je tudi ukinila 8-urni delavnik, ki je bil v veljavi od »prevrata«. Kljub skrajno naporni in odgovorni službi je uprava z novo pragmatiko uvedla za 60% osebja za 5-letno službo osnovno plačo 1000 Din, ki od nje odteguje še prispevke za starostno in bolniško zavarovanje ter razne davke. Oseboje je s posredovanjem zapnikov in svojih organizacij v zadnjih treh mesecih ukinilo vse, da pripravi delavca do tega, da mu prizna 8-urnik, toda vsa prizadevanja so bila zaman in družba je celo porabila denar, ki so ga uslužbenec zbrali za starostno zavarovanje, in sicer za svoje investicije, ne da bi preskrbeli zanj pupilarno varnost.

Dopoldne je bila seja upravnega odbora Maloželezniške družbe in na nji so sklepali o zahtevah cestnih železničarjev. Kaže da bo že danes prišlo do pogajanj med uslužbenec in podjetjem in bo najbrž tramvaj popoldne že vozil.

DRUGA MEZDNA GIBANJA

Včeraj je bila sklenjena kolektivna pogodba med instalaterji centralnih kuriev in

Danes ob 16.30 in 20.30, v nedeljo ob 16., 18.30 in 21. uri

LUISE ULRICH
v prekrasnem dunajskem velefilmu
»ZRTVE LJUBEZNOSTI«
Film godbe, petja in pravega dunajškega razpoloženja.
Kot dopolnilo:
»Popolna olimpiada«
Cene: Din 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50

KINO MOSTE
Otroka utopila v greznici

Kranj, 4. septembra. V Senčurju pri Kranju je mlada mati te dni svojega edinega otroka utopila oziroma zadušila v blatu v greznici in si hotela končati življenje na enak način.

Pred poldrugim letom, to je v predpustu 1935, se je Frančiška, ki je prej na kmetskih službah za služkinjo, poročila z dminarjem Kroparjem, ki ima v Senčurju svojo hišico. V zakonu se je rodil otrok, ki je bil sedaj star 9 mesecev. Pred kakim tednom je Kroparjeva pričela kazati znake slabosti, kar baže izvirja iz njene rodbine in je počenjala razne stvari, ki jih pameten človek ne dela. Najhujše pa je seveda bilo to, ko je v ponedeljek ob 9. zjutraj pograbila svojega devetmesečnega otroka ter skočila z njim vred v greznico, kjer je bilo nekako četr metra gnojnice in blata. Najprej je umorila otroka, katerega je, kot je pozneje sama pripovedovala z vso silo tiščala v blato, tako dolgo, da se je zadušil, kot kaka žival, katero hoče utopiti. Ko je bil že otrok mrtev, se je hotela še sama v blatu zadušiti. Tiščala je glavo v blato, ki ji je šlo skozi nos in usta v notranjino telesa, vendar je bila zanj gnojnica preplavljena, tako da se ji poiskus umoriti se, ni posrečil. Kakšna je bila ob blatu po glavi in po vsem telesu, ni treba nasehal sa-

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Sobota, 5. septembra katoličani Lovrenc J.
Jutri: Nedelja, 6. septembra katoličani Peregrin.

DANAŠNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Zaprti.
KINO IDEAL: Vampir Pariza.
KINO UNION: Ana Karenina.
KINO SLOGA: Pat in Patachon.
KINO SSKA: Zaprti.
KINO MOSTE: Zrtev ljubezni in Olimpijada.

JUTRIŠNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Zaprti.
KINO IDEAL: Vampir Pariza.
KINO UNION: Ana Karenina.
KINO SLOGA: Pat in Patachon.
KINO SSKA: Zaprti.
KINO MOSTE: Zrtev ljubezni in Olimpijada.

DEZURNE LEKARNE

Danes in jutri: Leustek, Resljeva cesta 1, Rahovec, Kongresni trg 12, Komotar, Vič, Tržaška cesta.

Iz Celja

—c Okrasite poslopja z državnimi zastavami! Mestno poglavarstvo razglašajo: V nedeljo 6. t. m. praznuje Nj. Vel. kralj Peter II. svoj rojstni dan. Prebivalstvo mesta Celja se vabi, da ta dan okraši svoja poslopja z državnimi zastavami.

—c Na kraljev rojstni dan bo jutri služba božja ob 8. v opatijski cerkvi, ob 9. v pravoslavni cerkvi in strokatoški kapeli, ob 10. pa v evangelijski cerkvi.

—c Svečana baklada in povorka. Mestno poglavarstvo razglašajo: Rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. bo proslavilo mesto Celje s svečano baklado in povorko danes, v soboto zvečer. Zbirališče bo ob 19. na Glaziji. V povorki sodelujejo vojaštvo, Sokol, gasilci, šolska mladina in drugi meščani ter godba. Mestno poglavarstvo vlijudno vabi meščanstvo, da okraši že danes svoja poslopja z državnimi zastavami in ob času povorke razsvetli okna. Povorka bo šla po Kerkovi cesti, Dečkovem trgu, Gosposki ulici, Glavnem trgu, ulici dr. Gregorja Zernja, trgu kralja Aleksandra, Cankarjevi in Kralja Petra cesti ter Prešernovi ulici pred mestni magistrat kjer bo z balkona nagovor predsednika občine. Nato bo na Dečkovem trgu razhod.

—c Sokolsko društvo v Celju poziva vse oddelke od naraščaja do članstva, da se udeležijo drevi povorke po mestu. Zbirališče točno ob 19. v mestni telovadnici, odkoder bo korporativen odhod na Glazijo.

—c 1022 učencev, med temi 327 učenec, se je vpisalo v novem šolskem letu v državno gimnazijo v Celju. Na drž. deški meščanski šoli je 294 učencev, na drž. deški meščanski šoli pa 259 učenec.

—c V celjski bolnici je umrl v sredo 44-letni dminar Vincenc Gros iz Šmartnega pri Slovenjgradcu, v četrtek pa je umrla 19-letna navijalka Jožefa Zupanova s Sp. Hudinje.

—c Izpiti vozačev motornih vozil bodo 14. oktobra ob pol 9. na sreskem načelnstvu v Celju. Kandidati iz celjskega, šmarnskega, laškega, gornjegrajskega in konjskega srez za naj vložijo čimprej zadevne predpisane prošnje za polaganje vozaškega (soferskega) izpita.

—c Olimpijski sportni dan. SK Olimp bo priredil v nedeljo 6. t. m. svoj VIII. sportni dan s sledečim sporedom: Dopoldne bo prodaja spominskih trakov in cvetic. Ob 8. zjutraj bo tableteniški turnir v dvorani pri »Jugoslovane« v Gaberju, ob istem času pa se bo začel na Olomповem igrišču v Gaberju lahkotletski miting juniorjev SK Jugoslavije in SK Olimpa. Ob 14. se bo pričela na igrišču v Gaberju nogometna predtekma juniorjev. Ob 15. predtekma rezerv. ob 16.30 pa glavna tekma SK Ljubljana : SK Olimp. Ljubljana bo nastopila v najmočnejši postavi, v kakršni bo igrala v nedeljo 13. t. m. prvenstveno tekmo z beograjsko Jugoslavijo.

—c Sportni dan v Zalcu. SK Zalec v Zalcu bo priredil v nedeljo 6. t. m. ob petletnici svojega obstoja sportni dan v Zalcu. Ob pol 9. dopoldne bo mladinska nogometna tekma SK Celje : SK Zalec, ob 11.30 štafetni tek po trgu za pokal SK Zalec, ob 13. uri sprejem gostov na kolodvoru ob 13.30 povorka vseh sodelujočih klubov po trgu, ob 14. pričetek pokalnih nogometnih tekem za pokal SK Zalec, ob 17. razdelitev pokalov tekmovalcem.

—c Nočno lekarniško službo ima do vstega petka 11. t. m. lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

Radovljica se lepo razvija

Zivahna tujsko prometna sezona — Moderne kopališče je prineslo mestu nov razmah

Radovljica, 4. septembra.

Radovljica, to prijazno mesto, s pičlim tisočem prebivalcev, ki ga kakor v prekrasnem vencu obkrožajo gorski vršaci Karavank, Julijskih Alp in Jelovice, se razvija zelo lepo. Znana lega, prislonska na rob široke, plodovite ravnine, ki se razpieta notri do Begunj in v drugo smer do Zirovnice, daje Radovljici ono privlačnost, ki tvori osnovo in za bodočo procvit in napredek mesta.

Dejstvo je, da je mesto predvsem mnogo pridobilo z zgraditvijo modernega in sodobnega kopališča, ki je pritegnilo nase ona široka sloja vseh gostov, ki jih opazujemo, to po vsem mestnem teritoriju in izven njega. Kopališče je krasno in ni čuda, da se zbira v njem dan za dnem množica kopalec, ki pravilno cenijo to velevažno komunalno napravo Mestne hranilnice. Medtem, ko je bilo kopališče ob otvoritvi urejeno zgolj v ožjem pomenu besede, je zdaj lepo urejena tudi okolica. Na dovoznici cesti kakor tudi drugod po mestu so poskrbeli za robnike, pod vhodnimi arkadami so na razpolago klopi, divni so nasadi cvetja — kakor v parku —, koristno pa je tudi izrabilen prostor, kjer so omislili teniško igrišče.

Apartna ureditev tega prostora je seveda imela svoj vpliv. Na kopališki poti in tamkaj naokoli so prav določili 14 novih stavbnih parcel, kjer se bodo prej ali slej dvignile nove vile. Dve že gradijo. Prva je last g. Kobenterja iz Ljubljane, druga pa si postavlja učiteljici gđ. Jegličevi.

Ker smo že pri gradnji novih stavb, naj povemo, da se sude jedro vsega stavbnega gibanja na dogotoviti impozantne, dvonadstropne palače, nasproti osnovne Šole Palaca, last Mestne hranilnice, bo kmalu povsem izgotovljena, ter dominira s svojo lepoto daleč naokoli. Prvotni zamisel je bil, da se vseli v poslopje srestko načelstvo, kar pa se zankač ne bo zgodilo. Z grofi Thurni, kjer je sedaj načelstvo, je bila namreč sklenjena najemniška pogodba za nadaljnjih 10 let in dokler ta doba ne poteče, ni računati, da bi se uradi kakor

koli izseljevali. Poslopje Mestne hranilnice zavoljo tega seveda ne bo samevalo. Vprav nasprotno! Obrtniki vseh panog zahtevajo, da bodi stavba sposobna za vseletve.

Lepši delež na tujsko-prometnem propagandnem polju pa gotovo pripada Tujsko-prometnemu društvu, ki ima svoje prostore v Reamanovi hiši pri graščinskem vrtu. Razstavljene fotografije, posnetki so najvernejša potrditev obilnih prirodnih lepot in privlačnosti Radovljice in njene okolice. Glede tujske prometne razmaha so na prav lepem potu gostinski obrati. Staroznana Lectorjeva gostilna se je že zdavnaj otržala konservativne miselnosti in prednjači danes v vrsti najbolj in najlepše urejenih lokalov, kjer hitro in solidno postrežejo tudi preko 100 rednim gostom dnevno z izborniko kuhinjo in zalagami kleti.

Novi del mesta, ki ga krasi poleg ličnih stavb, lepo urejene ulice — glavno cesto so celo katarizirali — z rotniki in hodniki za pešce, se razvija v svoji naravni smeri. Protj Lescaim Tuicu, ki mu obetane oko na tej lepi ureditvi, še povečani s snago in čistotjo, ter privedo samo, mora imponirati ta prizadevanja Radovljčanov, ki že radi najboljše sadove. Mesto se upravičeno uvršča v vrsto naših tujsko-prometnih postojank, ne hrupnih in kričavih svojimi prireditvami, marveč romantično prikupnih, z vsem svojim bitjem in žigom.

S tem pa seveda ne moremo trditi, da bi v Radovljici ne bilo prireditelj. O, pač! Pred dobrim tednom je priredil Sokol, ki mu gre sicer v domačem društvenem življenju prvo mesto, dobro obiskani družabni večer v Sokolskem domu, v nedeljo pa so bile napovedane pavalne in nogometne tekme. Ne dvomimo, da to tudi bodočnost Radovljici enako naklonjena, kakor so ji bila pretekla leta. Saj je razumljivo — da se doseženim uspehom pridružujejo nove zahteve, da lepo zastavljeni delo še ni na svoji poslednji stopnji. Naša topla želja je, da bi bila Radovljicanom tudi v teh stremiljenjih oblagodarjena pota z najlepšimi uspehi.

Belokrajci s svojimi narodnimi plesi

nastopijo prihodnjo nedeljo na ljubljanskem sokolskem telovadišču

Ljubljana, 5. septembra.

Skoraj vsi deli naše lepe slovenske zemlje so poznali nekoč lepo narodno življenje, ki pa je skoraj povsod že izumrlo. Po nošah, seghah in pesmih se je morda najbolj odlikovala Bela Krajina, kar pa je tudi razumljivo, ker žive v nji Slovenci, Hrvatji in Srbi, daši imajo Slovenci pretežno večino. Pristnost in nepokvarjenost belokranjskega življenja je ohranila tudi njena ločenost od drugih slovenskih pokrajin. Gorjanci so bili tik do svetovne vojne meja, ki čez njo ni vozil vlak in ki modernizmu niso dopuščali širšega razmaha v Beli Krajini. Rod, ki je živel kot sosed Hrvatov, a vendar ločen od njih in daleč od naprednejšega sveta, je živel čisto svoje življenje in ga prenesel tudi v svoje narodne pesmi, sege in nošo. Ob toplem podnebu in vinski trti se je razvil poseben značaj Belokranjcev: vesel, dobrodušen, mehak in ves pristno slovenski.

Na življenje Bele Krajine in na njene se danes žive pesmi, običaje in noše je seveda v veliki meri vplivala tudi zgodovina, ki je v njej treba iskati razlage za marsikatero posebnost. Pergamenti, ki opisujejo davno življenje te pokrajine, so sila pisani. Metlika in sploh Bela Krajina je bila objudena že v predzgodovinski dobi. Marsikje so odkrili sledove rimskih naselbin in grobišč, svetlišč raznih bogov in lepo urejeni cest. V srednjem veku se je začelo razvijati življenje, ki so njegovi sledovi še danes ponekod vidni. Zaradi pogostih turških napadov so se naselili v utrjenih gradcih in od tam junake bratili Turkom dostop v ostale slovenske kraje. Kot njene gospodarje omenjajo v začetku XIII. stoletja ogrske kralje, ki so jo kasneje odstopili grofom Andechsom. Leta 1238 jo je podedovala Sofija grofica Vinsjengorska, za njo grofi Spanheimi in končno goriški grofje. Po smrti zadnjega goriškega grofa Albrechta je po dedni pogodbi pripadla avstrijskim vojvodam. Metlika je bila v tistih časih središče slovenske obmejne marke, kakor se je tedaj imenovala Bela Krajina, in tudi sedež deželnih glavarjev, ki so bili odvisni le od deželnih knezov. Tudi po letu 1374, ko so jo Habsburžani priklopili Kranjski, je ohranila svoje deželne glavarje in živila še zmerom svoje posebno življenje. Ti pisani pergamenti in življenje, ki ga opisujejo so morali ustvarjati posebno življenje in tega hočejo prihodnjo nedeljo Belokranjci pokazati tudi Ljubljancem in številnim gostom, ki se med velesejnim muje v njej.

Novrejši čas je hotel samobitno življenje Bele Krajine uničiti prav tako, kakor v raz-

nih drugih krajih. Mnogi domoljubi in ljubljansko društvo »Bela Krajina« pa so si nadelali nalogo, da belokranjske plesne in narodne igre v vsej njihovi prvobitni značilnosti ohranijo in jih tudi popešijo za poznejše čase, ko bodo prav gotovo tudi to lepo narodno lastnino popolnoma izbrisali. Pomembno poglavje v tem delu za ohranitev tistega, kar je čisto narodna last, predstavlja »Belokranjski dan« v Ljubljani, ki bo po lanskem koroskem pokazal Ljubljancem in mnogim tujcem spet novo, drugačno življenje naše slovenske pokrajine. Za ta dan je kot majhen donesek slovenski folkloristični literaturi napisal vodja Folklorističnega inštituta Glasbene Matice g. Marolt tudi posebno brošuro, ki pa je zahtevala ogromno dela in ljubezni do vsega, kar je iz davnine last preprostega narodnega človeka, ki se ni izgubil v velikem svetu, marveč je ostal zvest starim izročilom in nepisanemu življenju svojih prednikov. Maroltova brošura obsega ne le tiste plesne, ki jih bodo Belokranjci pokazali v Ljubljani, temveč tudi vse druge, ki je njihove sledove v Beli Krajini še našel in ki so zanje vsaj starejši ljudje še vedeli povedati kako so jih igrali in plesali pred dolgi desetletji.

Ljubljanski »Belokranjski dan« bo obsegal zelenega Jurija, rešetko in most ter razna kola, med njimi predvsem metliško in črnoljsko. Poleg njih pozna Bela Krajina še živa tudi poljansko, viniško, adleško in razna druga kola. Pokroviteljstvo nad »Belokranjskim dnevom« v Ljubljani je prevzel belokranjski rojak, ljubljanski župan dr. Jure Adlešič.

Kdor še ni videl Belokranjce in Belokranjcev v njihovi narodni noši in kdor jih še ni gledal in poslušal v njihovih razigranih domačih pesmih in plesu, naj ne zamudi priložnosti ogledati si lep dan pristnega narodnega življenja našega slovenskega človeka.

Živilski trg

Ljubljana, 5. septembra. Na trgu vlada te dni vprav velesejnost. Vrnjenje. Zlasti danes je bilo zelo živahno. Čeprav vreme ni bil onajboljše. Mestjani imajo sedaj nenavadno mnogo skrbi za telesni blagor. Najbrž jim je tako koristil sveži zrak na počitnicah, da imajo zdaj izredno dober tek.

Kljub temu mnogo sočinja ne gre v denar, kar prodajalci tem bolj zalagajo trg, čim več prometa je na njem. Danes se je bila zopet huda bitka med njimi za prostoro. Najtanejšje je bilo na perutninskem trgu, kjer so morale tudi mnoge prodajalke razložiti blago po tleh. Značilo pa je, da

je bilo na prodaj akoraj več perutninskega jaja. Perutnina se je malo pocenila, češ, da je marsikateri gospodinja ni niti opazila. Jajca so ostala enako draga kakor so bila, in sicer jih prodajajo povprečno po 14 komadov za 10 Din. Sedje se ne poceni več. Jabolka so po 3 do 6 Din kg. Še vedno mnogo je breskev, ki so povprečno po 6 Din kg. Grozdje se je še nekoliko pocenilo, ter ga je zdaj največ po 5 Din. Lubenic letos dovažajo na naš trg cele vagona. Razložene imajo po tleh, saj bi sicer zavzele z njimi vse tržne, toliko jih je. Prodajajo jih po 1.50 Din kg. V Srbiji dobijo kmetiči voz lubenic za 10 Din.

Cene sočinja so v splošnem nespremenjene. Upamo, da bodo ostale na sedanjih višinih še vsaj mesec dni. Nad cenami zelenjave in sočinja se gospodinjine ne pritožujejo, pač pa se jim zdijo predraga perutnina tudi v začetku meseca, ko se najbolj zanimajo za njo. Danes so jo prodajali po 15 Din naprej nekoliko lepše putke, piščanci so pa po 25 Din naprej par. Zaklana perutnina je nekoliko cenejša, vendar se gospodinjine bolj zanimajo za živo.

Jubilejne strelske tekme

Ljubljana, 5. septembra. Ljubljansko strelsko okrožje praznuje letos desetletnico svojega plodonosnega delovanja. V viden izraz tej obletnici privedi članstvo 121 strelskih dručin, ki so včlanjene v okrožje in za lovce, v dnevi 6. in 8. septembra veliko jubilejno strelsko tekmovalanje, na vojaškem strelišču na Dolenski cesti.

Tekmovalanje se prične jutri ob 8. ter bo trajalo z 2-urno opoldansko prekinitvijo do 17.30 zvečer. Na praznik 8. t. m. pa bo na strelišču ob 9. svečan sprejem zastopnikov oblasti in častnih gostov, nato pa se bo nadaljevalo tekmovalno streljanje do 17.30, ko se tekme zaključijo. Razglasitev uspehov tekmovalanja in razdelitev nagrad bo na praznik 8. t. m. ob 20.30 zvečer.

Na programu je poleg lovskih tarč, na srnjaka in bežečega jelena še 9 okrožnih tarč. Med te so uvrščene tudi tarče olimpijskega strelskega tekmovalanja, katere je okrožje uvrstilo v svoj stalen vežbalni program. Med slednjimi je največje zanimanje za tekmovalanje s precizno pištolo, na kateri bo pokazal član Ljubljanske strelske družine, ki je najboljši strelac države za to orodje, da bi s svojimi uspehi na tej tarči nad vse častno zasloval barve naše države na olimpijskem tekmovalju, ako ne bi naš olimpijski odbor krivično uvrstil naših strelcev med profesionalne in jim s tem onemogočil sodelovanje na olimpijadi.

Za strelski pokrov so pokazali veliko zanimanje in razumevanje s poklonitvijo dragocenih daril: ban dravsk. banovine dr. Natlačen Marko, predsednik Mestne občine ljubljanske dr. Adlešič J., Zveza lovskih društev v Ljubljani, Lovsko društvo Ljubljana, uredništva naših dnevnikov, gen. ravatelj Trboveljske premogokopne družbe R. Skubec, gen. ravatelj banke Slavije in večje število naših denarnih in zavarovalnih zavodov, ter trgovcev in industrij.

Po udeležbi in rezultatih obetajo biti te tekme ene naših največjih in velika manifestacija za strelski pokrov v vidku narodne obrambe in lovsk. strelskega sporta.

Iz Maribora

Meščani Ciril Metodova družba bo imela v torek 8. t. m. v Mariboru glavno skupščino. Na čast Ciril-Methodovi družbi in skupščinarjem bo mestna občina okrasila svoja poslopja z državnimi zastavami. Vljudo nam vabimo meščane, da prav tako okrasijo z državnimi zastavami tudi svoja poslopja in da se udeležijo sprejema odličnih gostov na glavnem kolodvoru ob 9.10 uri. Predsednik mestne občine: dr. Juvan, a. r.

Revizija zemljišnega katastra. Na četrtkov seji mestnega sveta je bil sprejet predlog, da se delegirata v komisijo za revizijo katastra zemljišč gg. dr. Sušnik in Stabej, ki bosta pri tej reviziji zaslovala mestno občino.

Starostno zavarovanje mestnih delavcev. Ze dolgo se je v Mariboru čutila potreba po starostnem zavarovanju mestnih delavcev. Te dni so izgotovili pravilnik in ga predložili mestnemu svetu v prates. Na zadnji seji so ta pravilnik vzejo na znanje in upali, da bo delavstvo kmalu tudi v primeru onemogočenosti zaščiteno.

Kde je morilec? V gozdu nad Rušami so v četrtki našli na cesti 20letnega pomočnika delavca v ruski tovarni Ignaca Vrblija mrtvega. Na glavi je imel zvežavo rano, iz razbite lobanje so uhalajli možgani. Oročniki so takoj uvedli preiskavo. Vee kaže, da so na pravi sledi in so nekakega osumnika že aretirali. Zakaj je postal mladenič žrtev morila, ni znano.

Sredji mesta izpazana starinarina. V noči na petek so neznanji storilci vdrli v starinarino Franca Samuha v Minski ulici 1 in jo dočela izropali. Vlomilci so odnesli samo zlatnine in erebrnine za 30 tisoč dinarjev. Škoda pa je še mnogo večja, ker ša ni ugotovljeno, kaj vse so pokradli predizni rokavarni. Polcija je vnelo na delu.

Radost v Hutterjevi tovarni. Kakor smo poročali, stavkajo sedaj v Mariboru vsi tekstilni delavci. Industrijec g. Hutter je dal svojemu delavstvu plačan dopust do ponedeljka, tako da delo tudi tam počiva. Ko se je g. Hutter večraj pojavil v svoji tovarni, so ga njegovi delavci radostno obkolili, ga dvignili na ramena in mu vzklikali želeč mu procvita in zdravja.

Šmarjni padež s lestve. Ze večraj smo poročali o hudi nesreči 7letnega delavca Jurija Lešnika, ki je padel s lestve in obležal s strtim košem nezavesten. V bolnici so se zdravilniki trudili, da bi stariku rešili življenje, vendar je bil ves napor zaman. Starček je po celonočnem trpljenju podlegel smrtnim poškodbam.

Avto ga je povesil. Na cesti blizu Ivanjce je neki tovarni avtomobil povozil 21. letnega poljedelca Karla Baranjo, ki se je na kolese vračal domov. Hudo poškodovanega mladeniča je šofer nemudoma prepeljal v mariborsko bolnico.

Utemeljen dvom. Kmet stoji pred vdomom v živalski vrt. Dvigne oči. Visoko pod nebom se ziblje aalon z napisom: 1000 krokodilov. Kmet zmaže z glavo, rekoče: Vse je eleparija. Rad bi poznal človeka, ki spravi v balon 1000 krokodilov.

Vozel do vozla — preproga

Zanimiva razstava »Splošnega ženskega društva« na velesejmu

Ljubljana, 5. septembra. Med številne zanimivosti letošnjega jezenskega velesejma v Ljubljani spada gotovo tudi pestrá razstava perzijskih preprog, ki jo je priredilo Splošno žensko društvo v paviljonu Zbornice za TOI, to je zidani paviljon, stoječ za paviljonom M. Velik napis »Domača preproga« vabi obiskovalce in ne brez uspeha. V paviljonu je vedno dovolj ljubiteljev preprog. Danes že skoraj ni stanovanja brez preproge in celo zbiratelje preprog imamo v Ljubljani, ki jih zbirajo kakor filatelisti znamke, zato je razumljivo, da kažejo obiskovalci velesejma tako veliko zanimanje za to razstavo.

Splošno žensko društvo je naše najstarejše žensko društvo. Predsednica mu je g. Franja Tavčarjeva, podpredsednica pa g. Govekarjeva in Vasičeva. L. 1930. je društvo priredilo poseben tečaj za izdelovanje perzijskih preprog. Tečaj so obiskovalce gospe, gospodinjine in tudi gospodje. Učili so se na stavh izdelovati preproge in mnogi med obiskovalci tega tečaja so si omislili statve ter so doma na njih za sebe izdelovali preproge. Sadrživi tega dela, ki zahteva velike vztrajnosti in okusa, so vidni na letošnji razstavi društva.

Človek kar ne more verjeti, da so bile vse preproge, ki so tu razstavljene, izdelane z domačo roko. Večina preprog je izdelanih v stilu perzijskih preprog, in sicer so razstavljene samo preproge, ki so jih izdelali v Ljubljani. Marsikoga bo zanimalo, kdo se je trudil pri tem delu. Na vsaki preprogi je listek, na katerem je napisano čigava last je preproga, kako je izdelana, to se pravi s kakšno tehniko, s kakšno volno itd. Le obiščite razstavo, pa boste

videli, da so med »preprogarj« tudi gospodje z akademskimi poklici.

Po razstavi vas bo z veseljem vodila g. Marjana Lindnerjeva, ki je tajnica društva in duša te zanimive razstave. Ga. Lindnerjeva je orala ledino te domače obrti pri nas. Pokazala vam bo na stavti, kako nastane preproga. Vozel je treba pridajati volzu; milijoni volze, samih volzov, pa nastane po štirih ali petih mesecih lepa preproga, ki služi lahko v okras in udobnost slehernega modernega stanovanja. In glejte, od vozla je vse odvisno. Na razstavi si boste lahko ogledali zemljevid, na katerem je Azija s kraji, kjer izdelujejo preproge, ki jim na splošno pravimo perzijske preproge. V resnici je tako, da izdelujejo uprav perzijske preproge samo v Perziji, v Aziji so pa še Anatolija, Armenija, Kurdistan, Arabija, Belucistan, kjer izdelujejo preproge, ki dobe po teh deželah svoje ime, se pa razlikujejo od perzijskih tudi po tehnik in volzih. Celo vozli se imenujejo po posameznih krajih, kjer so jih menda pogrnili. Videli boste preproge z »džordese« volzom, pa tudi preproge s »senné« volzom. Če vas bo pa zanimalo kaj več, vam bo gospa tajnica razkrila še druge zanimive podrobnosti o izdelovanju domačih »perzijskih« preprog in spoznali boste, da je to delo res umetnost zase.

Z Ljubljano se pa kosajo tudi nekateri kraji na deželi v izdelovanju domačih preprog. V št. Janžu so izdelali na primer v 4 letih okoli 80 takih preprog posebno lepe preproge izdelujejo tudi v Novem mestu in v Radovljici.

Silva Medvedova angažirana v Opavi

Ljubljana, 5. septembra. Pred dnevi se je vrnila v Opavo mlada talentirana igralka g. Silva Medvedova. Lani je dobila angažman v nemškem gledališču v Opavi in letos so jo zopet angažirali v tem gledališču za novo sezono.

V Ljubljano k svoji hčerki Eži, ki je ni videla tako dolgo, je g. Medvedova pelala iz Opave po velikem ovinku, in sicer preko Italije, Maroka in Španije. Kmalu po njenem odhodu iz Barcelone je izbruhnila tam državljanska vojna. In še na naše morje in v naše gore jo je vleкло, preden je spet odpotovala v tujino. Videla je po svetu mnogo lepega in tudi v Opavi živi zadovoljno, čeprav je bila zaposlena od jutra do večera, toda Ljubljane le ni pozabila. Kakor že marsikdo, je tudi g. Medvedova spet ugotovila, da je Ljubljana res lepa.

Silva Medvedova je pred 4 leti dovršila Reinhardtovo šolo na Dunaju. V naši Drami je nato debutirala v »Siromakovem jagnjetu«. Kakor se še spominjamo, je imela tedaj izreden uspeh. Kljub temu ni bila angažirana. Šla je zopet na Dunaj, prav za prav s trebutom za kruh. Morala je prestat vse bridkosti, ki jih je deležen mlad človek, ki hoče danes v tujini uspeti kot začelnik. Toda g. Medvedova ni izgubila poguma. Dobila je vendarle angažman v Opavi, ki je na glaslo najboljše nemškega gledališča na Češkoslovaškem.

V pretekli sezoni je g. Medvedova igrala 10 glavnih in 5 epizodnih vlog, večino v modernih komadih, ker tam publika zahteva na odru moderne ljudi v modernih igrah. Za klasike se ne nadvzuje. Zahteva pa tudi novitete, in sicer kolikor mogoče več novitet. Z novimi komadi in tudi z novimi igralci »držijo« gledališče občinstvo. Naša publika je bolj potrpežljiva, je izjavila gospa, pa tudi bolj hladna kakor opavška. Tam vsiljujejo človeka in ga nagrade s toplim priznanjem ob vsaki priliki, ljubijo pa izpremenljivo v ansamblu. Kritika je pa v Opavi mnogo bolj stroga kakor v Ljubljani.

Zanimivo ja, da je vroča želja g. Medvedove, da bi prišla k filmu. Ker je že pokazala, da ne izgubi poguma, kadar gre za njena umetniška stremiljenja, smo prepričani, da se bo tudi ta njena velika želja kmalu izpolnila.

Iz Laškega

Rejstni dan Nj. Voj. kraja Petra II. Objavo o sporodu proslave »popravljanje« v toliko, da je bila dananjnja svečana služba božja določena samo za šolsko dečo, dočim bo v ta namen jutri ob 9 uri še posebna masa z zahvalnico, katere se udeležijo društva uradništvo in občinstvo. V ostalem ostane spored — proslave neizpremenjen.

Prelestivne sodnikov. Od tukajšnjega sreskega sodišča sta premeščena sodnika gg. dr. Leon Pompe za namestnika držav-

nega tožila v Ljubljani ter Ivan Tratnik k sreskemu sodišču v Ptuj. Mesto njih pa sta premeščena v Laško sodnika gg. Bogomir Roš iz Murske Sobote in Jožef Podboj iz Šmarja.

Grof Morice Vetter v d. Laško, ki je bil pred vojno delj časa predsednik avstrijskega parlamenta, se je mudil te dni na svojih posestvih v Laškem. Iz Laškega je odpotoval na odhiti na Jadran.

Dinamitna patrona v grenzici. Ko je praznil v torek hlapec tukajšnjega veletrgovca E. grenzico in zasadi v kup, je nastala nenkrat močna detonacija. Zračni pritisk je vrzel hlapec na tla, kar pa mu ni povzročilo druge škode kakor umazane hlače in malce strahu.

Sokolski kiso bo predvajal nocoj in jutri večerj in že dežele pravijo: Bengali.

Pri premovanju živine so bile prišane 4 prve premije po 300 Din, 20 drugih premij ter 25 tretjih premij. Za rodomiško živino so dobili prve premije: Tadek — Hary; Hrasnik — Bratnik; Opatič — Lehamšek ter Knap — Sevec. 2. premijam so prispevali: Rr. banška uprava, listki sreski kmetijski odbor, občina Laško, Marija gradec, Sv. Krištof ter hranilnica za posojilnica v Laškem.

Oglejte si program na VELESEJMU

v restavraciji »VOLGA«

Svetovni artisti. Godba prvovrstna. ZARADI OBSERNEGA PROGRAMA SE VSE PREDSTAVE DNEVNO OB 7. URI ZVEČER

Iz Škofje Loke

Dragocen spomin. Škofjo Loko so nedavno posetili visoki gostje: Nj. Vel. kraljica Marija, knez Pavle, in vojvoda Kentski. Odličniki, ki so s svojo prijaznostjo in domačnostjo Škofjelokane naravnost zadivili, so pustili dragocen spomin tudi šolski kroniki deške šole. Prošnji šolskega upravitelja g. Jakoba Rojca, so se vsi trije hmu bežljivo odzvali in se podpisali na listino, ki bo še pozni rodovorn svetel zgled pomembnih obiskov v našem staroslavnom mestecu. V kroniko se je na posebno stran podpisale najprej Nj. Vel. kraljica Marija, na novo araba pa sta se vpisala knez namestnik Pavle in vojvoda Kentski.

Slavka traja dalje. Od srede avgusta dalje se naše delavski pokrov okrog stavk. Najprej so bili v mezdnem gibanju delavci pri teni industrij Dolane, njim so se priključili delavci Heinricharjeve lesne industrije, stavkovni pokrov pa se je še razširil, ko so vstopili v stavko tudi delavci tekstilne industrije. Tako pri tovarni Thaler-Brummen, kakor tudi pri Škofjelokski predimilni. Škofjeloko delavstvo v tekstilnih obratih prvotno ni kazalo posebnega veselja do stavke, a se je pozneje, ko se je priključilo skupnemu gibanju, kako se bodo dogodki razvijali, je težko reči. Medtem je prišlo do manjšega incidenta na Trati, ko so stavkovni delavski nastopili in skušali preprečiti neko naročilo. Vmes je posegla oblast.

Zbiralni kanal prestavlja. Marsikaj je bilo v zadnjih letih v mestnem okolišu že popravljenega in odepnanega. Zdj delajo na preureditvi zbiralnega kanala, ki vodi od Homonove hiše pod obokom, do tovarne Šefir. Zbiralni kanal, ki je vodil dolejo po sredini poti, bodo prestavili v stran in tako bodo neprijetno kaotično odstranili in polepšali strmino s široko potjo.

Odganjanje smeti. Čeprav je bilo mestništvo že ponovno opozorjeno, da ne gre odlagati smeti in drugih odpadkov na neprimerna mesta, se vendarle še vedno greši proti predpism. Mestna občina ponovno opozarja, da služi za odlaganje raznega odpadnega materiala prostor v Fužinskem predmestju, na Studencu, in so bo v primeru ponovnih kršitev postopalo proti storilcem po zakonu.

Pričetek strokovne nadaljevalne šole. Škofjeloko prosvetni hram so pričeli s novim šolskim letom. Strokovna nadaljevalna šola (obitna nad.) otvori šolsko leto v začetku t. m. Pouk za vajence bo trikrat tedensko, vsakekrat s priključnim ob 12.

DNEVNE VESTI

— Kraljica Marija na Dolenskem. Nj. Vel. kraljica Marija se je odpeljala večeraj po ogledu velesejma na obisk k šolskim sestram v samostan pri Smihelu, kjer sta jo pozdravila sreski načelnik Mahnič in prednica samostana Stanislava Babnikova. Kraljica si je ogledala samostan, kjer je bila prisrčno sprejeta. Na poti iz Ljubljane se je kraljica Marija ogledala tudi bano-vinsko gospodinjstvo šole šolskih sester v Mali Loki pri St. Lovrencu, kjer se je mu-dila tri ure. Prebivalstvo Dolenske je kra-ljico navdušeno pozdravljalo povsod, kjer jo je spoznalo.

— Vojvoda in vojvodinja Kentska zapu-šča. Vojvoda in vojvodinja Kentska sta se odpeljala za jacht »Tihac« iz Du-brovnika na Korčulo in Hvar. V Split pri-spetata jutri ali v ponedeljek. Iz Splita kre-neta v Divulje in Kastel Stari, kjer presto-pita na vlak in se odpeljeta v Beograd. V četrtak zvečer se je Cvatlat poslovil od viso-kih gostov s krasno iluminacijo in ognje-melom.

— Članom in prijateljem Vodnikove družbe. S hitrimi koraki se bliža dan, ko bodo marljivci poverjeniki (ce) zaključili na-biranje članov za leto 1938. Dve knjigi sta že dotiskani, a ostali dve sta v tisku. Uprava Vodnikove družbe si dovoljuje opozori-ti vse lanske člane, ki dosežejo 50 let, da ob-novijo članarino za leto 1938, naj isto ob-novo nemudoma pri poverjeniku (ci) svo-jeje okoliša, ali pa direktno pri družbeni upravi v Ljubljani, Knafjeva ulica 5. Člani in prijatelji Vodnikove družbe ne zamudite z odlašanjem obnove članarine ugodne prilike, ki vam jo nudi družba s svojim le-tošnjim književnim darom. Za 20 Din dobite v začetku meseca novembra 4 lepe, nad-vse zanimive knjige: Vodnikovo pratio za leto 1937, bogato ilustrirano in pestre vse-bine; Bavkovo povest Srebrniki, Ivan Al-brehtovo povest iz kmečkega življenja Za-rečani in življenjsko knjigo Josipa Dane-ša, priljubljenega komika, ljubljanskega na-rodnega gledališča. Za vozno boginje Tali-je. Noben lanski član ne sme odpušiti v le-tošnjem letu od Vodnikove družbe. Ne od-lasajte s svojim pristopom k Vodnikovi družbi. Obnove takoj članarino za leto 1938.

— Bolgarski veterinarji v Jugoslaviji. La-ni je bilo 40 naših veterinarjev v Bolgariji, kjer so se seznanili z organizacijo bolgar-skega veterinarstva. Bolgarski veterinarji so sklenili vrniti našim tovarišem obisk. Okrog 50 bolgarskih veterinarjev prispe sredi sep-tembra v našo državo.

KINO SLOGA, tel. 27-30

Smejali in zabavali se boste, kajti pri nas kraljčeta

Pat in Patachon
kot
gangsterja
(MADCHENRAUBER)

Najprijetnejše razvedrilo boste imeli, če si ogledate to burko.
Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri, jutri, v nedeljo, ob 15., 17., 19. in 21.15 uri.

— Skupščina Zveze mest. Letošnja skup-ščina Zveze mest bo 20. septembra na Ce-tinju z običajnim dnevnim redom. V Zve-zi mest je včlanjenih 65 mest in večina je že prijavila udeležbo na skupščini.

— Zaključeni kongres šumarjev. Večeraj je bil v Zagrebu zaključen letošnji kongres šumarskega združenja. Za novega predse-dnika je bil izvoljen višji svetnik v ministr-stvu dr. ing. Dragoljub Petrovič, za drugega podpredsednika pa ing. Mijan Lenarčič iz Ljubljane. Davi so prispele udeleženci kon-gresa v Ljubljano. O njihovem sprejemu na velesejmu poročamo na drugem mestu.

— Izseljevanje iz naše države. V prvih pe-tih mesecih letošnjega leta je šlo iz naše dr-žave 5412 izseljencev. Doinov se jih je za-vrnilo 1430. Največ izseljencev je šlo v Severno Ameriko, Kanado, Avstralijo in Chi-le. Po poklicu je bilo med njimi največ kme-ctov.

DOLENJSKE TOPLICE

načinjenjoviteje radiotermaalno zdravilišče za revmatizem vseh vrst, bolezni živčnega sistema, ženskih bolezni itd. itd.

Znižane cene

od 1. septembra dalje. Pavšalna penzija (soba, hrana, kopeli, zdravniški pregled in vse takse) za 10 dni Din 600.—, za 20 dni Din 1.100.—

— Kongres plinar in vodovodov. V Beogradu se je pričel večeraj kongres Zdru-ženja plinar in vodovodov, ki mu pris-tvuje okrog 60 delegatov iz vse države. Poleg tega pa tudi delegati iz nekaterih večjih evropskih mest. Po svečanem delu kongresa, je bil občni zbor združenja. Spre-jeta je bila resolucija, po kateri bodo iz-premenjena pravila, tako da se bo imeno-vala zveza odslej Jugoslovnsko združenje plinar, vodovodov in sanitarne tehnike. Izvoljena je bila nova uprava, ki ji načelu-je predsednik ing. Stjepan Crnković, za drugačnega podpredsednika ljubljanske pli-narne ing. Ivan Bartol.

— Zanimivosti na velesejmu. Avtomon-taža d.d. v Ljubljani, ki njeni avtomobil dnevno obratujejo na progi Ljubljana—Sušak, je na velesejmu razstavila posebne Magirus avtomobile za tovor in sicer spe-cialno izdelane za obremenitev od 1 do 10 ton. Spodnje ogrođje je izdelano iz-redno močno in trpežno in je zlasti prilagojeno našim cestam. Za pogon je upo-rabljen svetovno znani Deutz na surovo olje. Ogledate si ta čisto domač izdelek!

— Iz državne službe. Premeščen je upra-vno pisarniški uradnik na lastno prošnjo pri sreskem načelniku v Slovenjgradu Tomaž Berglez k sreskemu načelniku Maribor levi breg; upokojen je policijski stražnik pri predstojništvu mestne policije v Mariboru Rudolf Jevšek.

— Iz službenega lista. »Službeni list kr-banske uprave dravske banovine« št. 72 z dne 5. t. m. objavlja dopolnitve pravilnika o načinu pobiranja takse na vstopnice za osrednji pokojniški sklad članov narodnih gledališč, dopolnitve pravilnika o postranskih prejemkih uslužbencev državnih prometnih

naprav, revizijako določbo glede sejmskih in tržnih pravic na območju dravske banovine, razglas o razpisu volitev občinskega odbo-ra za občine Polensak, St. Janž na Drav-skem polju in Slovenjo va, ki bodo v nede-ljo 11. oktobra, objavo banke uprave o po-biranju občinskih davčnin v občini Stena, razglas o razpisu volitev za zbornico za TOI in razne objave iz »Službenih novic«.

— Iz banovinske službe. Premeščen so po službeni potrebi banovinski kmetijski višji-prisilav inž. Matija Abec od banke uprave k banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu kot v. d. direktorja, di-riktor banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu inž. Ivo Zupančič za bano-vinskega kmetijskega svetnika, sreskega kmetijskega referenta pri sreskem načelniku v Ljutomeru in banovinska zvanika Ema Schiller od banke uprave k sreskemu na-čelniku v Kočevju.

KATJA DELAKOVA

ŠOLA ZA RITMIČNO GIMNASTIKO
IN UMETNIŠKI PLES.

DUKIČEV BLOK-GAJEVA 8.

VPIS DNEVNO OD 10-14

— Vse smreke je polomil velesejmski Marko takoj, ko so ga spustili iz tesne kletke v njegovo sedanje prostorno domo-vanje. Počuti se odlično. saj mu gostje no-sijo jabolka, bruske in drugo sadje, poseb-no je pa vesel medu. Dobrotniki so me-dvedu Marku namazali celo debelo brez-o z medom, da jo vedno zopet hodi lizat, pri tem ga pa prav nič ne motijo roji čebel, ki jih je vedno polno na z medom namazanih hliodih. Marko že dobro pozna svoje prija-telje, ki mu prinašajo kruha, sadja in me-du, a gostom brez darov prezirljivo obr-ne brbet in leže v svoj kot.

— Nove devize za nemške turiste. Da bi mogli nemški turisti prihajati v našo drža-vo, so imeli na razpolago 2 milijona mark. Ta sredstva pa so bila izčrpana že v avgu-stu. V Berlinu se mudi zdaj vice guverner Narodne banke dr. Belin, ki bo uredil to vprašanje, da bodo lahko nemški turisti zopet prihajali v našo državo.

— Zborovanje filatelistov. Danes se je pričel v Subotici filatelistični kongres, ki mu prisostvuje nad 500 filatelistov iz vse države. Jutri bo otvorjena v Subotici veli-ka filatelistična razstava.

— Belo pegastih jelenov Ljubljana. Ni-kdar se ni videla in zato sedaj na vele-sejmu v živalskem parku ljudje izprašuje-jo, kakšne živali so te velikanke srne z belimi pegami. Pravi mladi jeleni so in dobri učenci prirodopisja vedo, da so mla-di jeleni vedno belo pegasti. V živalskem parku so pa tudi mladi volčiči, mladi divji pujski, mlade lisčke, mladi jazbeci, zlasti mnogo je pa mladih ptic.

— 4-letni deček ubil 7-letno sestrico. V vasi Orehovači Pustodol, blizu Zlatara sta pustila zakonca Erdeli štiri otročičke same doma. Za posteljo je stala stara puška, ki je bila po nesreči nabasana. 4-letni sinček Branko se je igral s puško in nenakrat je počil strel, Branko je po naključju zadel svojo 7-letno sestrico Verico, ki je kmalu v silnih mukah izdihnila.

KINO IDEAL

PRVIC V LJUBLJANI!

Warner Oland

v najbolj napetem detektivnem filmu

Vampir Pariza

(CHARLIE CHAN V PARIZU)

danes ob 16., 19. in 21.15 uri, jutri v nedeljo ob 15., 17., 19. in 21.15 uri.

— Problem naših šol postaja pereč. Na drugem mestu poročamo, kako velike je le-tos na val na nekatere naše šole. Tako je tudi v srednjo tehnično šolo v Zagrebu letos izredno velik naval. Prijavilo se je 200 učencev, šola jih pa lahko sprejme sa-mo 50. Velik naval je tudi na glasbeno akademijo. Lani je bilo v pripravi 300 65 gojencev, od teh samo za klavir okrog 50, a klavirski oddelki lahko sprejmejo sa-mo 9 gojencev.

— Velika skupščina Družbe sv. Cirila in Metoda bo na praznik, dne 8. septem-bra v Mariboru ob 10. uri dopoldne v Na-rodnem domu. Polovična vožnja je dovo-ljna. Udeležimo se skupščine, da bomo čuj poročilo o delu naše obrambne druž-be v preteklem letu in o nalogah, ki jo čakajo v prihodnosti.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo neslano vreme, dež v predelkih. Večeraj je bilo oblačno v Ljubljani in Ma-riboru. Najvišja temperatura je bila več-eraj v Beogradu, Sarajevu in Skopiju 33. v Zagrebu 31, v Splitu 30, v Ljubljani 28,5, in v Mariboru 24. Davi je kazal ba-rometer v Ljubljani 758,5 mm. tempera-tura pa je bila 16,8.

— Otroci se veselo telovadno ure. To je nekaj zanje po težki matematiki — telo-vadba! Razgibajo se udje, odpočije se gla-va. V novih šolskih stavbah je poskrbljeno za prostorne, zračne telovadnice, ki so mo-derno opremljene. Tu so garderobe in pr-be, otroci se pripravijo za telovadbo, obu-jejo telovadne čevlje. Bat'a in že veselo tečejo k orodju.

— Ali bodi Vaš otrok rad v šoli? Prav za prav ne čeprav ga učenje veseli. Mogo-če so pa vzrok čevlji, ki ga tiščijo? Dajte otroku čevlje, ki jih novi vse svet, dajte mu čevlje Bat'a in videli boste da bo rad hodil v šolo in da se bo bolj zanimal tudi za sport. Od mladega v čevljih Bat'a pome-ni zdrave noge do pozne starosti!

— Dragocene srebrne čaple so pač naj-večje poželjone elegantnih dam, ker dobro vedo, da je njih nežno perje silno drago. V živalskem parku se več malih srebrnih čapelj sprehaajo okrog ribnika in naš ljudje ne verjamejo, da ta snežnoba, nadšve gra-ciozna ptica živi v naših krajih. Vse so iz Prekmurja!

No, zdaj bomo pa začeli tudi mi prodajati!

Toda to naj Vas ne ovira. Štote, svilno, platno itd. si lahko — vsak čas — brezovinske ogledate

„Manufaktura“ k. d.

trgovina, ki Vas zeli boljše postreči.

Mestni trg 17

— Jurčičev »Jurij Kozjak« v Stični. Ve-lika ljudska igra na prostem, ki jo je dra-matiziral prof. Niko Kuret, se ob zadnjih stiskih slovesnosti ni dala izpeljati zaradi prevalekega navela ljudi. Mnogi pa so že-li li igrati na vsak način videti. Zato bo stiš-ka fara predstavila v nedeljo 6. t. m. zve-čer ob 6. ponovila. Igra je posebno zani-mi-va, ker se vrši v izredno velikem stilu na prostem. Bo zlasti one, ki so štiti Jurčič-čev zgodovinsko povest »Jurij Kozjak, slo-venški janičar«, močno zanimata. — V igri sodelujejo: fantje konjeniki, fanfare, turški napad na samostan, romarska procesija, cerkvene orgle itd. Vsi ki ljubite prepro-sto ljudsko umetnost, pridite! Igra bo kon-čana do odhoda obh vlakov ob pol 9. zve-čer. Pred igro si lahko ogledate zanimi-vosti 800-letnega samostana in okolice.

— Brez karte love postvi kar na debe-lo in ni policaja ali orožnika, ki bi jih vprašal za riško knjižico. Seveda je to mogo-če edino na velesejmu ob krotkem levu, kjer iz bazena lahko za 10 Din potegneš ta-ko postvi, ki bi na trgu gotovo veljala dva kovača. Tik bazena ti jo pa po vseh pravi-ljih dalmatinske kuharske umetnosti spe-ko na raznju, a gospa Slamičeva ti slastno ri-bo zalije s pristnim kraškim teranom.

— Brada bo marsikomu zrasla na vele-sejmu pri ogledovanju nešteti zanimivosti. Po pravici povedano, je res toliko na vele-sejmu, da človek že za površen pregled iz-gubi ves dan. In tako se zgodi, da moža-karju zraste brada, a tudi dame si v gneči pokvarijo frizurice. Vsem takoj pomaga naj boljši brivec in damski frizer, ki jo imamo letos tudi kar na velesejmu.

Iz Ljubljane

— Rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. V nedeljo 6. t. m. bo rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II., ki se po vsej državi praz-nuje kot državni praznik. V proslavo tega slovesnega dne bo ob 10. dopoldne v tu-kajšnji stolnici sv. Nikolaja slovesna pon-tifikalna sv. maša z zahvalno pesmijo »Te-be Boga hvalimo« in pripadajočimi mo-litvami za kralja. V pravoslavni kapeli bo slovesna služba božja ob 9. dop., v evan-geličanski cerkvi pa ob 10. G. ban bo v banskii palači (Bleivsova c. 10) ob pol 12. naprej sprejema čestitke in poklonitve. Vabim vse meščane, da se omenjenih slo-vesnosti v čim večjem številu udeležujejo. Vse lastnike zasebnih zgradb in uprave-lje zgradb javnopravnega značaja pa po-zivam, da izobesijo državne zastave. Vse trgovinske in obrtne poslovalnice morajo biti ta dan zaprte. Pozivam vse sloje, da na ta dan pokažejo svojo patriotično za-vest in da izvrše svojo državljansko dolž-nost. Predsednik mestnega poglavarstva dr. Juro Adlešič.

— Naj Novozni red cestne železnice. Z 31. avgustom je uvedla Maloželeznica družba nov vozni red. Ukinjena je s tem di-rektna proga St. Vid—Vič ter mora obsti-stvo, ki uporablja tramvaj pri kavarni Ev-ropi prestopiti za zvezo v zahodni del Ljub-ljane. Že po par dnevnem prometu, ki se je v tem pravcu vpeljal, se lahko ugotovi, da je ta odredba zelo nepravilna in je vzbu-dila pri prebivalcih okolških krajev, obo-bito pa Spodnje Šiške mnogo nevolje in kri-ke. Upravni svet MZD prav gotovo ni upo-števal pri odločitvi ukinitev direktne zveze glavne proge St. Vid—Vič, da je s tem pri-zadejal najbolj šolobvezne otroke, delavce in tudi druge. Zakaj, če bi upošteval, da se nahajajo v zahodnem delu Ljubljane uni-versna, srednja tehnična šola, trgovska aka-demija, gimnazija, osnovne šole, nadalje banaka uprava, tobačna tovarna itd., potem prav gotovo ne bi direktne zveze ukinil. S to odredbo bo MZD tudi gmočno trpela, ker se bo marsikdo premislil uporabljati tram-vaj, ker mora s prestopanjem pri kavarni Evropi čisto fakati na zvezo preko 5 minut in ako je železniški prelaz na Celovški cesti zaprt, potem pride mnogo preje peš na do-ložno mesto, kakor pa s tramvajem. Pa tudi takan je pred Evropo v zrakem času ne bo prijetno in tako smatramo, da se je to odredbo promet na cestni železnici pre-je poslabšal nego boljšal. Merodajni fak-torji se to lahko uvideli že v tih par dneh kar je uvedena taka sprememba, pa naj se čim prej vzpostavi stari vozni red.

— Druga plat zvona. K našemu večeraj-njemu poročilu, da je kakal nekdo dva dni na »Putnikov« avtomob, ki vozi iz Ljublja-ne preko Opotije na Sušak, smo napreše-ni ugotovili, da bi bil peljal avtomob do-tičnega potnika tudi samega, pa je hotel imeti jamstvo, da bo ob dveh popoldne na Sušaku, čeprav bi imel zvezo s parnikom tudi pozneje. »Putnik« mu seveda tega jamstva ni mogel dati, ker je to radi for-malnosti na meji nemogoče, pač je bil pa pripravljen dati mu na razpolago letalo. Toda potnik je potovanje z letalom odlo-čno odklonil. Sicer pa vozi avtomob vsako soboto in terek kot izletniški, ne pa kot redni.

— Kupite splitke preproge na vele-sejmu, paviljon F! — Umrlj se v Ljubljani ob 28. avgusta do 3. septembra: Lavrenčak Ana, roj. Reinweber, 77 let, zasebnica. Bizjak Ivan, 44 let, voznik cestne železnice. Fabjan Jernej, 66 let, zasebnik. Zemva Albin, 14 let, dijak. Jesenice, Premk Valentin, 72 let, nadstojnik Jugoslovnske tiskarne v p. Zevnikar Marija, 16 let, dijakinja mešč. šole. V ljubljanski policiji umrlj: Urnkar Valentin, 35 let, delavec kemične tovarne. Moete, Ham Leopold, 57 let, poštni zvanik. Buda Ivan, 78 let, poštni zvanik v p. Eržen Jožef, 39 let, poštni zvanik. Šoštanj, Pretnar Jakob, delavec. Tržič, Stopar Stanko, 9 let, dijak. Boštjan, Ferbe-ž Slavko, pol leta. Stranaka vsa, obč. Šmarje, Brezovar Marija, 4 leta, hči rudar-ja, Kopic, obč. Pošnjak, Bratina Maja, 54 let, otrok v p. Heršič Ivan, 67 let, nadpredvornik v p. Steiner Miroslav, 35 let, piemonša, Jelica, Anzole Radošlav, 30

let, mehaniški mojster, Porenta Franc, 39 let, mesar, Tomazin Alojz, 34 let, trgovski potnik, neznanega bivališča, Galič Marija, pol leta, hči sluga, Vič, Kramar Helena, 75 let, obč. uoba, Kamnik, Lunder Ana, 1 leto, hči progova, delavca, Lukovica pri Vel. Lašah, Laibacher Mlita, 41 let, žena uradnika, Tržič, Čuden Antonija, 1 leto, hči kočarja, Česnjice pri Boh. Srednji vasi, Pančur Marija, roj. Parfant, 23 let, žena trg. pomočnika, Vič.

— Iz Drašave Tabor. Vabimo članstvo, da se polnoštevilno udeležijo svetosti v poča-stitev rojstnega dne našega kralja. Jutri se udeležimo povorki s praporom. Zbirališča ob 10. pred realko v Vegovi ulici. — Izlet k Sv. Katarini v terek Zbirališča ob 6. pred Narodnim domom. Odbor.

— Iz »Putnik« in zveza s Sušakom. V zve-zi z našim večerajšnjim člankom pod tem naslovom nas Avtomontaža d.d. v Ljubljani ki ima edina koncesijo za progo Ljubljana—Kočevje—Sušak prosi, naj objavimo, da nima s »Putnikom« nobene zveze in prav-tako ne z njegovo progo iz Ljubljane čez Italijo v Sušak. Zgodilo se je že namreč, da je »Putnikov« avtomob vozil mesto čez Italijo po Avtomontazi progi čez Kočev-je in bi potujoče občinstvo lahko bilo zape-ljano v zmoto, misleč, da se dotična notica nanaša na redno dnevno progo Avtomonta-že, ki po potrebi, v primeru velikega števi-la potnikov, postavlja na progo celo dva avtomoba.

— Iz Naval na dri. dvorazredno trgovsko šolo. Tri dni je trajalo vpisovanje na drž. dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani in tri dni je bila tamkaj velika gneča. Za prvi razred se je prijavilo 64 učencev in 169 učenek. To število bi zadostovalo za šest pa-ralel prvga razreda, zavod pa ima samo dve vzporednici. V prvi razred je bilo sprejetih 48 učencev in 49 učenek. S tem sta obe paraleli do zadnjega prostora napol-njeni. Nesprejetih je ostalo 16 učencev in 120 učenek. Starši se vprašujejo: »Kam ho-čemo z otroki, ki imajo izpolnjene pogo-je za vstop v trgovsko šolo, pa jih zavrača-jo, ker ni prostora?« Ali bi poklicane kor-poracije ne moge doseči nastavitve novih učnih moči, da bi se otvorile nove paralel-ke?

— Iz Odkopavanje zidovja rimljanske hiše na Groharjevi cesti. Veega zidu še vedno niso odkopali, vendar se že kažejo obrisi talnega načrta stare hiše. Vse kaže, da so naleteli na izredno veliko poslopje. Zidov-je je bilo že nekakrat presekano, ko so napeljevali plin in vodo, a mu tedaj niso posevali nobene pozornosti, ker pač pri prekopavanju cest v mestu pogosto naleta na zidovje, ki pa seveda ni vselej rimsko. Zdad odkopavajo samo zidovja. Ko bodo odkopali vsega, bodo šele začeli preiskavati teren med njim. Zdad niso našli nič po-sebnega v zemlji, samo nekaj črepinj in živalskih kosti. Sarkofaga sta še v zemlji.

— Iz Člani Gospodarsko kulturnih dru-štev. Vse članstvo Gospodarsko kulturnih društev v Ljubljani se poziva, da se polno-številno udeležijo vseh sokolskih proslav ob priliki rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. »Odborje«.

— Iz Vajeniški obrtniški dom Lipičeva (Sentpetrka vojašnica) sprejema nadeja-jevanje kakor mlajše pomočnike. Celotna oskrba mesečno 300 Din.

— Iz Priglasja za abonma se sprejemajo dnevno v veži dramskega gledališča od 10. do 12. in od 15. do 17. ure. Obroki so so za to sezono nekoliko znižani, tako da bo vsakomur mogoče ogledati si bogati re-per-toar, ki bo nudil obiskovalcem gleda-lišča v drami pregled preko najboljše-daj svetovne literature, v operi pa najno-vejšje in najudinkovitejše sodobne slovan-ske opere poleg izbranih del starejših opernih kompozitov.

— Iz Oficijska otvoritev restavracije »Zvezda« s koncertom danes zvečer. Kon-cert tudi jutri. Za obisk se priporoča re-stavratvr Bršički.

— Jutri ob 16. bo v Mostah sokolski javni nastop. Po nastopu prosta zabava s srečelovom, šaljivo pošto in plesom.

— Iz Izobraževalni učni tečaj Trgovske-ga društva »Merkur« v Ljubljani. Trgov-sko društvo »Merkur« priredi počeni z oktobrom večerne izobraževalne tečaje ob delavnikih v času od 19. do 21. ure. Te-čaji bodo za slovensko stenografijo ter začetni in nadaljevalni tečaj za laščino in nemščino. Prijave v društveni pisarni. Trgovski dom, prtljišče, od 8. do 2. ure. Opozorjamo na koristnost teh tečajev, ki so poceni vsem zainteresantom na razpolo-go.

— Vojni dobrovoljci se vabijo, da se udeležijo polnoštevilno vseh prireditvev počastitev rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II., ki jih priredi ljubljanske sokolske župa. Dne 5. t. m. zbirališče vojnih dobrovoljcev na dvorišču Državne hipotekarne banke, Františkanska 10, ob pol 2. v smislu zad-nje okrožnice. Dne 6. t. m. se udeleži de-legacija odbora službe božje. Istega dne se zberejo vojni dobrovoljci ob 10. na dvori-šču I. realne gimnazije, odkoder skupno od-korakajo na Kongresni trg. V smislu skle-pa odbora se se pozivajo vojni dobro-voljci rezervni oficirji, da se udeležijo obeh slovesnosti v uniformah z ešerpanji; kdor je nima, pa v civilu. Popoldne ob pol 16. se udeležimo odkritja spominske plošče blagopokojnemu Viteškemu kralju Alek-sandru I. Učedinitelj na šolskem poslopju v Mostah. Pridite vsi! Ob 19. pozdravimo na glavnem kolodvoru francoske bojovnike s solunske fronte, ki bodo potovali na Ople-nac, da se poklonijo spominu njihovoga sčorca velikega kralja Aleksandra Mu-čenika. Potrebno je, da vojni dobrovoljci svoje vojne tovariše polnoštevilno sprejme-mo.

— Iz Ogled begonij in drugega cvetja. Za čim boljši ogled cvetec, zelenjave in sadja bo v nedeljo 6. septembra ob 10. in ob 15. ogled cele vrtnarske razstave ob posebnem strokovnem vodstvu.

— Iz Uprava Hubedove župe opozarja vse ljubljanske pevce na izredno važno paskvo vajo jutri 6. t. m. točno ob 9. uri dopoldne v telovadnici realke v Vegovi ulici. Sodelujejo bomo ob pol 11. uri na Kongresnem trgu pri proslavi rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. Udeležba za ljubljanske pevake zbere obvezna. Upra-va.

— Iz Preporodovci. Danes se udeležimo baklade v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II., ki jo priredi ljubljanske sokolske župa. Udeležba obvezna. Odbor.

— Sokol Štepanja vas sporoča, da se vsi udeleženci sokolske proslave rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. zbirajo na letnem telovadišču, od koder odkorakamo v sobo-to ob 19. v nedeljo pa ob 9. na skupno zbi-rališče. Zdravo! — Uprava.

— Iz Umetnostna razstava slik in kipov Franceta Kralja je odprta dnevno od 9. do 19. ure. Katalog 5 Din.

Šumarji iz vse države na velesejmu

Ljubljana, 5. septembra.

Davi se je z brzovlakom iz Zagreba pri-peljal okrog 100 udeležencev glavne skupščine Jugoslovnskega šumarskega združenja v Ljubljano obiskat razstavo »Za naš les« in ogledat si sploh vse vele-sejsem.

Na kolodvoru so šumarje, ki zastopajo vse pokrajine naše države, sprejeli odbor-niki ljubljanske podružnice z predsedni-kom dvornim svetnikom dr. Franom Vi-dicem in šumskim direktorjem ing. Božič-em na čelu. Takoj so odšli na vesele-jem, kjer je odlične goste z daljšim go-vorom pozdravil prednik razstave »Za naš les« dvorni svetnik ing. Rustia, nato je pa v imenu velesejma strokovnjakom izrekel dobrodoščilo še ravnatelj velesej-ma g. dr. Dular. Gostje so si v treh od-delkih vse dopoldne ogledovali razstavo »Za naš les« in je niso mogli prehlvati. Soglasno pa je bilo obžalovanje, da raz-stave ni mogoče obdržati trajno v kak-čem muzeju. Izredno so se strokovnjaki zanimali tudi za eksotične konifere. Na drugo dreve ter grmičevje na vrtnarski razstavi, enako so pa pohvalili tudi stremljenje društva »Noec« v živalskem parku.

Popoldne ob treh bo v paviljonu K splošno zanimivo predavanje ing. Jaegra o pil-nu iz lesa in oglja.

Naše gledališče

Začetek ob 20 uri

Sobota 5.: Pod to goro zeleno... Premie-ra opere. Izven.

Nedelja 6.: Sevilski brivec. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek 7.: Zaprtio.

Torek 8.: Pod to goro zeleno... Opereta Izven.

— G. Marjan Rus, član zagrebške opere, na-stopi kot gost v nedeljski predstavi Rossi-nijevga »Seviljskega brivca« v partiji do-na Basilia. Rosino poje gđ. Zupčevića, na-slovno partijo Figara poje g. Janko, dona Bartola g. Zupan, grofa Almavivo g. Ba-novec. Režiser: g. Zupan, dirigent: g. A. Neffat. Cene so znižane.

Iz Kranja

— Villacher-Sportverein v nedeljo v Kra-nju. V Kranju so inozemska nogometna moštva redki gostje, še redkeje pa se dogodi, da bi se ogledali pri nas kak res do-ber zastopnik inozemskega nogometa s kompletno prvo garnituro, ker je težko ali sploh nemogoče ugoditi njegovim od-škodninskim zahtevam. Tembolj je torej treba pozdraviti trud Korotana, ki se mu je za nedeljo 6. septembra posređilo skle-niti gostovanje tako odličnega predstavi-nika avstrijskega amaterskega nogometa kot je Villacher-Sportverein, ki ne brani samo dolga leta prvenstva v Beljaku in svojem okrožju, ampak ga vidimo tudi v avstrijski amaterski prvenstveni tabeli vedno pri vr-hu. V reprezentativnem moštv

NAZNANILO

Ker smo se posvetili izključno izdelovanju pletenin in trikotaže ter prodaji pretežno lastnih izdelkov, sporočamo vljudo svojim cenj. odjemalcem, da smo naš moški oddelak na Tyrševi cesti št. 9, prepustili našemu dolgoletnemu poslovođu g. Leopoldu Maher-ju, ki bo to trgovino vodil odslej pod svojim imenom in za svoj račun.

Zahvaljujemo se vsem cenj. odjemalcem te naše bivše trgovine za izkazano nam zaupanje ter jih prosimo, da ohranijo isto v polni meri tudi našemu nasledniku.

Naš oddelak modnih pletenin in trikotaže na Tyrševi cesti št. 20, pa vodimo v popolnjeni obliki in povečanem obsegu slej ko prej tudi v naprej ter se medtem priporočamo vsem

z odličnim spoštovanjem
„MELA“ družba z o. z.

LJUBLJANA, dne 5. septembra 1936

Kot dolgoletni poslovodja moškega oddelka tt. »MELA« družba z o. z. na Tyrševi cesti 9, naznanjam vsem cenj. odjemalcem vljudo, da sem prevzel goraj omenjeno trgovino ter, da bom vodil isto odslej pod svojim imenom in za svoj račun pod trdiko

LEOPOLD MAHER

v neomejenem obsegu naprej.
Dolgoletno izkušnje me usposablja, da bom v stanju zadovoljiti cenj. odjemalce v vsakem oziru ter jih prosim tudi v bodoče istega zaupanja, zagotavljač jih najsolidnejše pooblašče.
Priporočam se

z odličnim spoštovanjem
LEOPOLD MAHER, prej „Mela“

Kralj novinarjev proti Rooseveltu

William Hearst se je pridružil v volilni kampanji republikancem

Pred mnogimi leti se je zgodilo, da se je po novinarski karijeri hrepeneč mlad koncipient predstavil slavnemu izdajatelju Horacu Greeleyu in ga prosil, naj ga sprejme kot poročevalca. Greeley je dejal: Dragi dečko, dobri novinarji se rode in kot lovski psi morajo imeti posebno razvit vonj — čut za vse, kar vzbuja zanimanje široke javnosti. Če hočeš pri meni doseči uspehe, moraš najprej dokazati, da instinktivno razločuješ, kaj je novica. Pojdi na kratko poskusno pot, čez eno uro se pa vrni z novicami.

Mladenič je odšel in celo uro je željno zbiral novice. Ves utrujen in prepoten se je vrnil, češ, da je zvedel, da je pred centralno banko pes ugriznil nekega delavca. Ne da bi se ozrl na pisano poročilo, se je Greeley nasmehnil, rekoč: Vsakdanji dogodek je, če pes ugrizne neznanca, prava novica bi pa bila, če bi znanec sam ugriznil psa.

V tem duhu se je razvijala senzacionalna smer ameriškega novinarstva, kjer se takoj kapitalizirajo vse izredne dogodivščine, naj se ljudje ne dolgočasijo. Žal se veskrat pripeti, da se dajo tudi pametni ljudje zapeljati tako daleč, da hlatajo po takih senzacijah. Tako zvrni žolti listi silijo vedno bolj s svoj hudo konkurenco resne litse k enaki taktiki. Zdaj je samo nekaj listov, tako »New York Times« Chicago »Daily News« in »Ohristan Science Monitor«, ki so ohranili stare tradicije solidnosti in resnosti.

Najpogubnejši vpliv v literarnem in moralnem pogledu je imel na ameriško novinarstvo skoraj legendarni William Randolph Hearst. Če izvzamemo državniške in svetov-

temveč podložniki. V tem smislu, v nasprotju s Fordom, Rockefellerjem, Mellonom itd., ki so sicer šefi svojih podjetij, ki pa prepuščajo vodstvo podrejenim organom, je Hearst pravi kralj. V njegovih ogromnih organizacijah vlada samo ena volja, govori samo en glas. Na stara leta, ko se drugi multimilijonarji ne ukvarjajo več s podrobno delom, temveč imajo v rokah samo najvažnejše odločitve, prečita Hearst vsak teden vse uredniške članke v svojih 28 dnevnikih. Tu kaj prečita, tam zopet pripiše z debelim svinčnikom. Gorje uredniku, ki bi ne popravil članka po njegovih navodilih.

Roosevelt

Hearst se ponaša, da noben ameriški prezident v zadnjih 20 letih ni bil izvoljen brez podpore njegovega časopisa. Čeprav je Hearstovo politično prepričanje normalno republikansko, je bil leta 1932 vnet pristaš sedanjega prezidenta Roosevelta. Sedaj se je pa pridružil republikancem in njegova organizacija 30.000 ljudi dela noč in dan, da zagotovi izvolitev Landona. Niti ohlaski »Daily News« čigar lastnik pokrovnik Knox je republikanski kandidat v predsedniških volitvah, se v ostrini in zilaosti ne da primerjati s Hearstovim časopisjem.

Odkod naenkrat ta preokret? Vzrokov je mnogo. Če se je Hearst leta 1932 pridružil demokratu, je to storil iz prepričanja, da je Hoover svojo vlogo že doigral. Stutil je pravilno, da se niti močna republikanska stranka v času najhujše krize ne bo mogla odbržati na krmilu. Zdaj je pa Hearst prepričan, da bi lahko zmagali bogatejši elementi v Ameriki, če se združijo z nezadovoljnimi. Da bi pridobil zase široko javnost, se obrača Hearst na »stoprocentni« amerikanizem in kliče na boj proti diktaturi, državnemu socializmu in birokratični vladi. Roosevelta opisuje kot sovražnika individualizma in dokazuje, da vodi njegova finančna politika k obubožanju vseh premožnih Američanov.

Pred štirinajstimi leti je Hearst poveljeval politiko v korist tako zvanega forgotten mana — pozabljenega človeka — zdaj pa trdi, da vladna podpora brezposelnim uničuje industrijo in poljedelstvo vseh trgovcev. Rooseveltova liberalna mednarodna nagnjenja pomenijo po njegovem mnenju nevarnost za bogastvo Zedinjenih držav. To bo gotovo presenetilo mnoge Evrope, ki mislijo, da karakterizira Roosevelt ta njegova devalorizacija dolarja, carska

politika in nasprotovanje londonski konferenci iz leta 1933 bolj kot nacionalista. Če je Roosevelt internacionalist, kaj šele priča-čakuje od Landona.

Na prvi pogled bi se zdelo, da Roosevelt nima posebno dobrih izglede za ponovno izvolitev. Proti njemu bodo glasovali vsi premožni sloji in nekateri agrarni nezadovoljneži. Toda položaj je čuden tudi tu, kajti Roosevelt kontrolira politični stroj bolj od kateregakoli ameriškega prezidenta. V njegovih rokah so ogromni fond, ki jih je izglasoval kongres za javna dela. On lahko podpira brezposelne, farmarje itd. Ali se more v zadnjih štirih letih tako potolčena in onemogočena republikanska stranka v tako kratkem času reorganizirati za uspešno volilno kampanjo? Toda Landona kljub temu ne smemo podcenjevati. Čeprav je Roosevelt še vedno politični favorit, ne smemo pozabiti, da polagoma izgublja na svoji popularnosti. Dočim se Landon naglo

Landon

dviga, ker ga potiskajo naprej republikanci. V sedanjih razmerah je mogoče vse in do volitev v začetku novembra se še lahko marsikaj spremeni. Če bi se mednarodni položaj še poslabšal, je zelo verjetno, da bo izvoljen Roosevelt. V kritičnem času postane ameriško ljudstvo konservativno in nerado menja svoje voditelje.

Zanimiva statistika

Zelo zanimive, naravnost presenetljive podatke je zbrala svetovna statistika o porabi najvažnejših živil v raznih državah. Poraba kruha kot glavne hrane se giblje od minuma 130 kg letno v Švici do 273 kg v Belgiji. Belgijci pojedjo torej največ kruha, Svincari pa najmanj. Med prijatelji mesa so na prvem mestu prebivalci Nove Zelandije, Avstralije in Argentine, kjer pride na vsakega prebivalca povprečno 72 kg mesa letno, torej 12 kg več, nego v Angliji in Ameriki, kjer ljudje tudi zelo radi jedo meso. Anglija pa porabi 90% vse svinjine in jagnjetine na svetu.

Za kavo so najbolj navdušeni Danci, saj odpade na Danskem povprečno na glavo 7.34 kg kavnih zrn na leto, v Ameriki 5.54 kg, v Franciji pa 4.18 kg. Glede porabe kave sledi potem Švica, Nemčija, Avstrija in Češkoslovaška z 0.89 kg povprečno, v Angliji pa celo 0.42 kg. Še manj kave popijejo ljudje v Rusiji, kjer nadome-

stuje kavo čaj. Najbolj sladkosnedni so Američani, saj odpade na vsakega letno 38 kg sladkorja. Največji ljubitelji piva so Belgijci, saj pride v Belgiji povprečno letno 190 l piva na glavo.

Pošta v konzervah

Na otok Ninafu pripeljejo pripeljejo pošto samo enkrat na leto. Poštni parnik se ustavi blizu obale, potem pa vržejo v morje skatlo iz bele pločevine, napolnjeno s pisni, po katere se pripeljejo očitani s čolni. Znamke za to pošto so opremljene s posebnim žigom z napisom »Tin Can Mail«, kar pomeni: Pošta v pločevinastih skatlah.

Ta posebnost je obrnila nase pozornost filatelistov in znamke s tem pečatom plačujejo po 30 šilingov ali še več. To je znala izrabiti poštna uprava. Še nedavno je prihajalo na otok Ninafu največ 200 pisem letno, letos jih je pa prišlo že nad 4000, tako veliko je namreč med filatelisti po svetu povpraševanje po teh redkih znamkah.

Levanovski pripoveduje

Na Wranglovem otoku sta se prvič srečala dva ruska polarna letalca Levanovski in Molokov. Oba je ves čas spremljalo slabo vreme. Molokov se je spustil na tla v zalivu Ambarčik blizu parnika »Lenin«. Morje je bilo razburkano in tako ni bilo mogoče spraviti do letala pogonskih snovi. Molokov je moral leteti naprej do izliva Indigirke in do Tiksija. Posebno Levanovski je imel na letu skrajno neugodno vreme.

Letelo neprestano v dežju in gosti megli, pripoveduje Levanovski, sva bila v stalni nevarnosti, da zaveziva v skale. Morala sva kreniti dalje, nad ocean. Tam je še bolj deževalo in oblaki so se dotikali vode. Letela sva počasi. Na otoku Hooslandu sva se morala spustiti na tla. To je skaltat, neobljuden otok. Našla sva zalivček in sklenila počakati v njem. Nastala je plima in voda je potiskala letalo naravnost v skale. Skočila sva v vodo in potegnili letalo na varno. Prišla je oseka in letalo je običajalo na blatu. Zopet sva morala čakati na plimo. Preživela sva nemirno noč, bala sva se, da bi ne zamudila ugodnega trenutka. Ob dveh ponoči se je jela voda dvigati, toda zmohila je samo čolnike — potem je zopet padla. Ves dan sva bila brez sladke vode in brez jedi.

Vreme se je spremenilo vsakih pet minut. Zdaj je bilo megleno, zdaj je zopet sijalo sonce. Ob šestih zvečer je letalo končno splavalo v morje. Dvignila sva se in pet milj od obale sva zašla v silen vihar. Morala sva se spustiti zopet na tla in drseti k obali. Nad Aljasko sva letela 3500 nad oblaki, tako da gora nisva videla. Neprijeten je občutek leteti s hidroplanom nad gorskimi grebeni. Nad Bebringovo ozino sva letela med dvema stenama oblakov. K sreči sva našla v oblakih okno, skozi katero sva se spustila na sovjetska tla.

Zaščitni telovniki

Američan Bernhard Spooner je v svetovni vojni spoznal, kako važno vlogo lahko igra doza, ki je rešila med vojno marsekateremu vojaku življenje. Kroga je bil od bloda od nje, ali pa je ni mogla prebiti in tako je bil človek rešen. Spooner se je zanimal za to in kmalu je prišel do spoznanja, da je najboljši najlažji in najzanesljivejši oklep proti krogam v usnjen telovnik vst je jeklen pas. Ta pas je sestavljen iz manjših pasov, narejenih iz zelo prožnega in trdega jekla. Kroga običi že v usnju, kjer jo vlakna zadržijo, da se neha sukati okrog svoje osi in s tem izgubi na probojnosti. Jekleni pas jo pa s svojo trdno površino prepreči in tako ne more do telesa.

Prvotno so bili ti telovniki namenjeni samo ameriški policiji, kmalu so pa začeli povpraševati po njih od vseh strani. Po policiji so si jih omislili tudi poglavarji roparskih tolpc. Cim je prišel glas o zaščitnih telovnikih v Mehiko in druge nemirne srednje in južnoameriške republike, se je povpraševanje po njih še povečalo. Kupovali so jih zlasti politiki. Burni dogodki v argentinsem senatu so pokazali, kako važen je zaščitni telovnik v državah, kjer je revolucija politični argument. Zato so se razširili zaščitni telovniki tudi v Evropo, kjer so postali najboljši odjemalci državniki in politiki v državah z diktaturami. V začetku je šlo največ zaščitnih telovnikov na Balkan in v Španijo, po atentatu na Mussolinija in Dolfussa pa tudi v Italijo in Avstrijo.

Spooner hoče ustanoviti novo tovarno na Dunaju v zvezi s političnimi dogodki zadnjih mesecev, ko je vedno več naročil iz Nemčije, Abesinije in Japonske. Zaščitni telovniki so res dobri ni ni čuda, da ima Spooner vedno več odjemalcev. Človek je varen tudi, če strelja napadelec nanj z revolverjem iz neposredne bližine.

Iz Višnje gore

— Nove hiše. Letosnje leto je bila v Višnji gori gradbena podjetnost na višnem. Spet se je mesto razširilo za par hiš, kar se je prejnje čase le redko zgodilo. Še najbolj podjeten je trgovec Mihael Omanhen, ki je poleg mogočnega, enonadstropne trgovine in gostilne postavil sedaj še 20 m dolgo gospodarsko poslopje, kjer bo imel avtogaražo, klet, hlev in druga akkladišča. Škoda, da je svet pri kolodvoru tako močiren in zelo neprimeren za graditev. Bodočnost mesta pa je, kakor kaže, na sevrni strani mesta, na tako zvanem Ovingerju, ker v mestu samem, ki leži na griču, ni nobenega prostora. Na Ovingerju si je postavil enonadstropno vilo tukajšnji notar dr. Pebani, v kratkem pa bo dovršena tudi hiša Jožeta Miklavčiča. Ko bo postavljene še par stavb, bo dobilo mesto popolnoma drugačno zunanje lice.

— Tujaki promet. V tujakoprometnem pogledu je Višnja gora doživela lep napredek. Še pred leti je bilo mesto v manjšem obsegu, skoraj prazno. Letos pa so bili prijeten pojav tujci, ki si jih skoraj na vsakem koraku srečal in ki so sicer tako mirno mesto močno poživili. Samo Julija jih je dalje časa bivalo v Višnji gori nad 200. V avg. se je njih število še pomnožilo. In sicer je bilo največ Dunajčanov in Zagrebčanov. Vsi so izjavili, da tako lepega in mirnega kraja, kot je Višnja gora, še niso videli. Višnja gora je kot nalašč za ljudi, ki morajo po ves dan sedeti po pisarnah med ropotom in hrupom. Leži na gričku med samimi gozdovi, v okoliščini pa so krasni izleti. Brez dvoma bi prišlo še več izletnikov, ako bi imelo mesto več pripravnih sob na razpolago. Za drugo leto pa bo tudi v tem pogledu boljše in tudi kopališče bo drugo sezono že izgotovljeno.

— Prometne nesreče. V zadnjih desetih dneh so se v Višnji gori dogodili kar štirje večji avtomobilski karamboli. Najprej je v Starem trgu pri Višnji gori do smrti povozil avto 19letnega Jožeta Zupančiča iz Sp. Brezovega pri Višnji gori. Nekaj dni nato je kredi mesta podrl avto posestnika Janeza Goršeta prav tako iz Sp. Brezovega. V nedeljo opoldne pa je avto strl kolo nekemu kolesarju iz Drage. V torek popoldne pa je sept povozil avto Sletnega fanta in ga zelo nevarno razil na glavi. Ljudje so zaradi številnih nesreč zelo prestrašeni in se izprašujejo, kaj je vzrok temu. Brez dvoma avtomobilisti prebistro vozijo, zlasti ker je cesta okrog Višnje gore zelo vjučasta in strma.

— Torkov semenj je bil zelo slab. Sicer je bilo veliko živine, toda kupcev malo.

Hearst

ne politične osebnosti je Hearst najbrž najmočnejši mož sveta. V njegovih rokah je 28 velikih dnevnikov, ki imajo 5.500.000 čitateljev. Poleg tega ima 13 revij, od teh štiri v Angliji in njegov svetovno znani »King Features Syndicate« obsega nad 40 odst. vsega novinarskega materiala, kar ga prodajajo sindikati v Ameriki in kar ga rabi 2200 dnevnikov in tednikov za 30 milijonov čitateljev. Hearstove investicije v novinarstvu samem se cenijo na 90 milijonov dolarjev, poleg tega ima pa še ogromno posestva v Ameriki in Mehiki.

Randolph Hearst, star zdaj 72 let, je tudi lastnik ogromnih rudnikov in radijskih postaj. Samo njegove umetniške zbirke cenijo na 20 milijonov dolarjev. Vse premoženje kralja novinarjev cenijo na 140 milijonov dolarjev, tako da je Hearst eden izmed desetih najbogatejših mož na svetu. Po historičnem pojmovanju je kralj osebnost, čigar najvišji uradniki niso njegovi pomočniki,

EMILE GABORIAU

ZAKONSKI IN NEZAKONSKI SIN

ROMAN.

I.

V četrtek 6. marca 1862, dva dni po pustnem torku, je prišlo na policijski komisariat v Bougivalu šest žen iz vasi La Jonchere.

Pripovedovale so, da že dva dni nihče ni videl njihove sosedice, vdove Lerougeeve, ki se stanovala sama v samotni hišici. Večkrat so trkale na njena vrata, toda zaman. Ker so bila vrata in okna trdno zaprta, ni bilo mogoče v hišico. V strahu, da je bil storjen zločin ali vsaj, da se je pripetila neizgovorna, so prosile, naj varnostni organi vlomijo vrata in vdvo v hišico.

Bougival je prijazen kraj, kjer vsako nedeljo mgolci veselačev obeh spolov. Tu se pripeti mnogo prestopkov, toda zločini so zelo redki. Zato komisar spočetka ni hotel oditi na prošnje žen v vdovino hišico. Ženice so ga na prošnje tako lepo in dolgo, da se je utrujeni uradnik udal. Poslal je po orožniškega stražmojstra in dva orožnika. Poklical ključavničarja in sledil z njimi sosedam vdove Lerougeeve.

La Jonchere je siromašna vasica ob vznožju hribova, dvigajočega se nad Seino med Malmaisonom in Bougivalom dobrih dvajset minut od glavne ceste.

1 vodoče od Pariza v Saint-Germain skozi Rueil in Port-Marly.

Gruča ljudi z orožniki na čelu je korakala po široki cesti, vodeči na tem kraju ob Seini. Kmalu je zavila na desno in prispela na široko pot, obdano s stenami in globoko zvoženo.

Se nekaj sto korakov in prispeli so do skromne, toda čedne hišice. Kazalo je, da jo je zgradil kak pariški kramar, fubiteli naravnih lepota, kajti vse drevje je bilo skrbno posekano. Hišica je imela dve pritlični izbi in podstrežje. Okrog nje se je razprostiral površno obdelan vrt, ograjen z zidom iz posušene opeke. Na vrt se je prišlo skozi stara lesena vrata, nasajena na železne pante.

— Tu smo, — so dejale ženice.

Poličjski komisar se je ustavil. Spotoma se je bila njegova družina hitro pomnožila z vsemi domačimi zijali in postopaci. Zdaj je bilo zbranih okrog njega kakih štirideset radovednežev.

Da mi nihče ne stopi na vrt! — je dejal osorno. In da bi se držali njegove prepovedi, je postavil pri vходу na stražo dva orožnika, sam je pa stopil s stražmojstrom in ključavničarjem k večnim vratom.

Potrkal je večkrat na vso moč s koncem svoje svinčene palice najprej na vrata, potem pa po vrsti na vse oknice. Po vsakem udarcu je nastavlil uho na vrata ali na okno in prisluhnil. Vse je bilo tiho. Končno se je obrnil h ključavničarju, rekoč:

— Odprite!

Ključavničar je razvezal sveženi ključev in pripravljal svoje orodje. Že je bil vtaknil v ključavnico

vitruh, ko je nastalo v gruč zija silno razburjenje.

— Ključ! so klicali. — Tu je ključ! In res, deček dvanaštih let, ki se je igral s tovaršem, je opazil v jarku ob cesti velik ključ. Pobral ga je in zmagošavno zavilkel v roki.

— Pokaži ga, fant, — mu je dejal stražmojster. Poskusil so odpreti vrata s ključem. Bil je pravi. Komisar in ključavničar sta se pomembno spogledala. — Tu nekaj ni v redu, — je zamrmral stražmojster in vsi trije so vstopili v hišico. Radovedneži, ki sta jih orožnika kmaj zadrževala, so pa kar opazili z nogami od nestrpnosti, iztegovali vratove in se prerivali k zidu, da bi videli, kaj se godi v izbi.

Ljudje, ki so govorili o zločinu, se žal niso zmogli. Komisar se je o tem prepričal že na pragu. V prvi izbi je kazalo vse z zloveščo zgornostjo na delo zločinske roke. Pohištvo, omara za perilo in dva velika zaboja, so bili razbiti. V drugi izbi, službeči za spalnico, je bil še večji nered. Tu je vse kazalo, kakor da je rok besnečega zločince s posebnim veseljem gospodarila in razbijala.

Pri peči je na ležalo truplo vdove Lerougeeve z obrazom v pepelu. Ena polovica obraza in lasje so bili sežgani in le čudno naključje je hotelo, da se ogenj ni razširil tudi na obelko.

— Ti pasje glavi! — je zarobantil stražmojster, — saj bi bili lahko okradli to ubogo ženo, ne da bi jo umorili.

— Kje neki ji je bil zadan smrtni udarec? — je vprašal komisar. — Krvi ne vidim nikjer

— Poglejte, tu med lopaticama, gospod komisar, — je odgovoril orožnik. — Dve pošteni rani, bogme. Stavim glavo, da ni imela niti toliko časa, da bi bila kriknila.

Komisar se je sklonil k truplu in se ga dotaknil. — Ah, mrzlo je že. Umor je bil storjen gotovo že pred dobrimi šestindesetimi urami.

Komisar je napisal na vogalu mize kratek protokol in dejal stražmojstru:

— Obvestite o tem preiskovalnega sodnika in župana. To pismo je pa treba odnesti pariškemu državnemu tožilcu. Preiskovalni sodnik bo lahko tu v dveh urah. Jaz se lotim ta čas predhodne preiskave.

Orožnik je odhitel na postajo Rueil, komisar je pa takoj začel po zakonu predpisano preiskavo.

Izpovedbe po vrsti zaslišanih sosedov so bile prazne, brez vsake logične zveze, pomanjkljive. Nihče ni vedel ničesar o žrtvi, ki je bila v kraju neznanca. Samo neka vrtnarica, prijateljica vdove Lerougeeve in mlekarica, ki ji je vozila mleko, sta mogli dati nekaj dokaj brezpomembnih, toda točnih podatkov.

Končno, po tri ure trajajočem zasliševanju, se je zdelo komisariju skoraj dognano tole:

Pred dvema letoma, v začetku leta 1860 je prispela Lerougeeva v Bougival z velikim selivnim vozom, polnim pohištva, perila in razne robe. Takoj po prihodu je začela iskati hišico. Ker ji je bila ta všeč, jo je najela brez barantanja za 320 frankov, plačljivih polletno in vnaprej, toda najemniške pogodbe ni hotela podpisati.

